

Ärende 32 Behandling av motioner

Motioner som lämnats enbart till Centerpartiet Hallands årsstämma

Motion nr 1

Motion till Centerpartiet i Hallands Distriktsstämma på temat nedskräpning och mångfald

Motionär: Gunnar Gullander, Laholm

Höstens webbsända "nedskräpningsvecka" inspirerar till krafttag i ämnet hos oss i Hallands Kommuner. Nu är det dags att hämta inspiration och goda exempel runtom i landet, vilka visades upp under ovan nämnda vecka.

Nedskräpningen pågår överallt där människor vistas och "skräp föder som bekant skräp", Kampanjer pågår regelbundet men det tycks vara accepterat att en grupp av oss kastar och en annan plockar upp !

OHÅLLBART !

Det kastas hejdlöst på grönstråken, våra vägrenar och inte minst på närliggande åkrar.

Det är läge att kampanja under mottot: SLUTA KASTA DÄRMED BASTA! samt slå två flugor i en smäll genom att etablera ATTRAKTIVA, BLOMRIKA VÄGRENAR på lämpliga sträckor, gärna tillsammans med Naturskyddsföreningen och Transportstyrelsen, vilka har kunskap i ämnet.

Jag föreslår distriktsstämman besluta

att Centerpartiet i Halland via kretsar och Distrikt initierar en bred kampanj mot nedskräpning i de Halländska Kommunerna ,förslagsvis under mottot : SLUTA KASTA ! DÄRMED BASTA !

Samt främja den biologiska mångfalden genom att art och blomrika vägrenar etableras på lämpliga sträckor i samverkan med Transportstyrelsen och Naturskyddsföreningen vilka är kunniga i ovanstående ämne !

Distriktsstyrelsens yttrande:

Motionären lyfter viktiga framtidsfrågor kring vår natur och dess mångfald. Distriktsstyrelsen är fast övertygad om att varje människas förståelse för naturen börjar i tidig ålder. De halländska kommunernas förskoleverksamhet har med god framgång genomfört konceptet med "planetskötare". I tidig ålder får barnen lära sig vad som sker med natur och djurliv om skräp inte hamnar på rätt ställe. Det är genom tidiga informationsinsatser som vi långsiktigt kan bemästra tendenserna till nedskräpning i naturen.

Centerpartiet i Halland arbetar med nya politiska programområden, där syftet är att skapa "Halland – Sveriges grönaste Tillväxtregion" i dessa olika program belyses inte nedskräpning specifikt, men likväl klimat och miljöpåverkan från människan. Dessa programs verkställighet leder därmed till en större miljöhänsyn generellt hos hallänningen.

Frågan om artrika vägkanter och värnandet om den biologiska mångfalden med hjälp av våra diken och vägrenar anser distriktsstyrelsen redan vara uppfylld. Transportstyrelsen tillsammans med naturskyddsföreningen har redan idag ett väl genomarbetat koncept för "artrik vägkant". Konceptet inbjuder dessutom allmänheten att ta del av mångfalden genom uppskyltning och informationsblad. Att initiativet kommer från Halland gläder dessutom Distriktsstyrelsen extra mycket.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman
att instämma i motionens intentioner

Motion nr 2

Motion gällande kollektivtrafik i Hallands inland

Motionärer: Kristina Lindberg och Lisbeth Riberth

En levande landsbygd kräver bra kommunikationer. Bristande kollektivtrafik hämmar utvecklingen.

Samhället Ullared har under lång tid haft en makalöst bra utveckling när det gäller handel och arbetstillfällen. Tyvärr är det från flera orter fortfarande svårt att åka kollektivt till Ullared. När det gäller kollektivtrafiksplanering förefaller det vara ett kustperspektiv som gäller. Att bussturerna till Ullared är relativt frekventa från Varberg och Falkenberg är bra. Men Ullaredområdet är näst intill omöjligt att nå via allmänna kommunikationer från Kinna/Skene, Torup/Hylte samt Smålandsstenar/Gislaved.

För Falkenbergs och hela Hallands inland blir länsgränserna och uppdelningen i olika trafikbolag ett hinder för en effektiv kollektivtrafik. Att utöka samarbetet över länsgränserna skulle innebära stora förbättringar för resenärer och troligen också vara ekonomiskt fördelaktigt för trafikbolagen.

Nedan följer några exempel på busslinjer hos Västtrafik som bör förlängas till Ullared alt Älvsered.

Linje 372 som går från Kinna/Skene till Älekulla bör förlängas via Fagered - Fridhemsberg till Ullared. Linje 571 som går från Kinna/Skene till Mjöback bör förlängas till Älvsered.

Dessutom bör linjerna 360, 361, 362 förlängas till Ullared för att väsentligt utöka möjligheterna till resande på sträckan Borås - Svenljunga - Älvsered - Ullared.

Ett annat exempel på en linje som bör inrättas, är en busslinje på sträckan Horred - Kungsäter - Karl-Gustav - Källsjö - Ullared. Kanske kan Hallandstrafikens linjer 661 och 664 delvis nyttjas.

Många boende i orter som Kungsäter, Karl-Gustav, Gunnarsjö, Torestorp, Älekulla, Mjöbäck, Källsjö, Fagered och Älvsered arbetar i Ullared alternativt i Falkenberg/Varberg. Turer med bra tider och turtäthet skulle underlätta arbetspendling. Det behövs för att göra boende i dessa områden än mer attraktivt och inte alltid kräva att familjen har två bilar, till fördel för både miljö och ekonomi. Även gällande orter inom Gislaveds och Hylte kommuner finns mycket arbetspendling i båda riktningarna och busslinjer mellan dessa orter och Ullared är ett starkt önskemål.

Vi föreslår därför kretsstämman samt distriktsstämman besluta:

- att** Hallandstrafiken förbättrar och utvecklar samarbetet med länstrafikbolagen i Västra Götaland och Jönköpings län.
- att** busslinjer förlängs eller inrättas enligt exempel ovan.

Yttranden

Fagereds Centerkvinnor och Fagereds Centeravdelning föreslog i samband med årsmötena den 5 februari 2020, att kretsstämman och distriktsstämman bifaller motionen.

Kretsstyrelsen Falkenberg föreslår att kretsstämman bifaller motionen.

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionärerna lyfter vikten av kollektivtrafik för att öka attraktiviteten att bo på landsbygden samt att göra det möjligt för hushåll att inte behöva ha flera bilar.

Hallandstrafiken ägs av Region Halland. Trafiken planeras tillsammans med de halländska kommunerna och i samverkan med våra regiongrannars kollektivtrafikbolag.

Det är viktigt att de regionala och administrativa gränserna inte blir hinder för invånarna. Samtidigt som det måste finnas underlag för bussturer. En riktigt bra service som är underutnyttjad är tjänsten

Det är därför inte ett enskilt beslut för Region Halland eller Hallandstrafiken om turer ska förlängas eller ändras. Det måste ske i samverkan med respektive kommun.

Vad som finns redan nu och som har en låg nyttjandegrad är Hallandstrafikens närtrafik. Närtrafiken är ett komplement för resor där det saknas eller går få linjer av buss eller tågtrafik. Närtrafiken ansluter till buss- eller tåglinjer. Även där kan kommunerna utveckla egna riktlinjer i samverkan med Hallandstrafiken.

Hallandstrafiken – Närtrafik

Motionärerna önskar att distriktsstämman ska besluta om angelägenheter som egentligen inte Centerpartiets distriktsstämma påverka. Vi uppmanar motionärerna att påverka frågan via Falkenbergs kommuns yttrande till Kollektivtrafikplan. Där uttalar sig kommunen om prioriterade turer och stråk.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta **att** instämma i motionens intentioner.

Motion nr 3

Motion till Hallands stämma

Motionärer:

Stefan Bengtsson och Annika Bergman

Samverkan för utveckling inom de blåa och gröna näringarna i Halland

Centerpartiet är det ledande partiet kring grön och hållbar utveckling. Utveckling skapas bäst i samverkan mellan engagerade entreprenörer, kunniga specialister och erfarenhet från olika områden och gärna med samhällets stöd. Halland har redan idag nationellt- och internationellt viktiga centra för innovation och utveckling inom de gröna näringarna. Skogskoncernen Södras innovationscenter på Värö inom förädling av skogsråvara som en del av arbetet för en hållbar omställning är mycket viktigt för att kunna nå ett fossiloberoende samhälle med skogen som resurs. Hushållningssällskapet i Halland driver Arena Grön Tillväxt, med kompetens som står sig såväl nationellt som internationellt inom ett flertal ämnesområden som berör gröna och blå näringarna. Redan i dag finns med nationella och internationella samarbeten inom bland annat vatten, våtmark, biogas, klimat och produktförädling. På Tiraholm finns forskningsstation Bolmen med koppling till Lunds tekniska högskola. I Halland finns också sedan länge flera aktörer som erbjuder högkvalitativ rådgivning till skogs- och lantbruket och försöksverksamhet med både nya och befintliga grödor och plantor för att göra produktionen så effektiv och hållbar som möjligt. Detta är bara ett axplock av arbetet inom utveckling och innovation inom de gröna och blå näringarna som pågår framgångsrikt i Halland sedan många år.

Strukturer för utveckling och innovation tar ofta lång tid att bygga upp. Det kräver stora och etablerade nätverk och bred kunskap och erfarenhet. Finansiering kommer ofta från EU:s olika program, statliga

myndigheter, högskolor och universitet eller kommuner och regioner utöver näringslivets stora insatser.

Sedan 2020 finns ett nationellt initiativ för att förverkliga Livsmedelsstrategin. Tillväxtverket har fått uppdraget att etablera och stödja ett nätverk av gröna kluster i Sverige. Hushållningssällskapet i Halland med Agrocenter i Falkenberg och Lilla Böslid i Eldsberga är med i detta arbete tillsammans med ett 15-tal andra gröna kluster i Sverige. Hushållningssällskapet har varumärkesskyddat Arena Grön Tillväxt och är nu ett av de kluster som det kommer att satsas på.

Centerpartiet i Halland bör fokusera på att stärka och utveckla de gröna och blåa näringarna genom de strukturer och centra som redan är etablerade och där arbete för utveckling av de gröna och blåa näringarna och ett hållbart samhälle pågår sedan länge. Nyttan för Halland, de gröna och blå företagens utveckling och arbetet för ett hållbart samhälle har allt att vinna på samverkan.

I ljuset av detta är det bekymmersamt att distriktsstyrelsen i programmet för de blå och gröna näringarna i Halland skriver att Munkagårdsgymnasiet ska vidareutvecklas till ett utvecklings- och utbildningscenter med en inriktning inom utvecklingsområdet som sedan länge finns hos andra aktörer i Halland. Det ligger inte i Centerpartiets grundvärderingar att det offentliga ska driva verksamhet som med fördel kan göras av andra aktörer. Det är direkt kontraproduktivt och mycket kostsamt om Region Halland ska starta upp ett utvecklingscenter inom områden där andra aktörer sedan länge är etablerade och med hög kompetens bedriver ett framgångsrikt arbete. Ett framgångskoncept för Halland brukar vara förmågan att samverka och det ska vi vara måna om. Munkagårdsgymnasiet, Region Halland och de halländska kommunerna har naturligtvis en viktig roll kring utbildning och utveckling inom de gröna och blå näringarna i Halland och rollen kan utvecklas. Det vore dock mycket olyckligt om Centerpartiets mål är att etablera ett nytt utvecklingscenter för de blå och gröna näringarna på Munkagårdsgymnasiet i Region Hallands regi när det redan finns så många bra miljöer, kluster och center inom området i Halland.

Vi föreslår stämman besluta

att Centerpartiet i Halland främst ska arbeta för att utveckla de gröna och blåa näringarna genom samverkan med näringsliv, akademi och andra utvecklingsorganisationer genom etablerade strukturer och centra, för att Halland ska vara ledande inom hållbar utveckling och inom de gröna och blå näringarna.

att geografisk eller organisatorisk placering av en utbildning eller utvecklingsinsats alltid är underordnad förutsättningarna för samverkan, tillgång till nätverk och kompetens samt effektiv användning av gemensamma resurser.

att utvecklingen av utbildningarna på Munkagårdsgymnasiet i hög

grad sker genom samverkan och samarbete med näringslivet och utvecklingscenter inom de gröna och blå näringarna i Halland.

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionärerna har helt rätt i att det offentliga inte ska bedriva verksamhet som med fördel kan göras av andra aktörer och vi håller helt med motionärerna om att utveckling skapas bäst i samverkan mellan engagerade entreprenörer, kunniga specialister och erfarenhet från olika områden. Precis som motionärerna skriver sker det redan idag utveckling och forskning på flera platser runt om i vårt län och det stärker både Halland som region samt de företagare som finns här. Därför ser vi det som en stor fördel om regionen tillsammans med andra aktörer skulle kunna bidra som en inkubator, liknande det Falkenberg gör med foodtech. Att skapa en mötesplats och bidra till nätverkande för allt det som händer runt om i vår region. Det ger oss också en möjlighet att ta ansvar för utvecklingen inom näringen där vi tillsammans med olika näringsgrenar ser ett stort behov men där inte utveckling och forskning bedrivs idag, ett sådant område är de blå näringarna där både näringen och regionen skulle kunna hjälpa varandra framåt. Vi tror dessutom att det skulle kunna stärka utbildningen som idag bedrivs på Munkgårdsskolan om närheten till innovation och utveckling var mer närvarande. Distriktsstyrelsen anser inte att det finns ett motsatsförhållande mellan motionens att satser och politiken som bedrivs idag.

Vi föreslår stämman besluta

Att instämma i motionens intentioner.

Motion nr 4

Betala och skicka ersättaren med till riksstämman

Motionär: Anders Eriksson, Kungsbacka

Centerpartiets riksstämma är den absolut viktigaste händelsen för en medlem att besöka. Där tas partiets politik fram för de närmsta 2 åren. Samt det är ett bra tillfälle för medlemmar att nätverka och träffa andra medlemmar ifrån andra delar av Sverige.

Att som medlem få bli ombud och betald resa och uppehälle, av riksorganisationen, på stämman är matematiskt mycket svårare att bli om man bor i Halland än i många andra delar av Sverige. Anledningen är att vårt distrikt har bara 6 kommuner samt hög andel medlemmar jämfört med andra distrikt och kommuner.

För ombuden har även antalet motioner och program att läsa igenom inför stämman ökat rejält de senaste åren. Det har gjort att det är mer krävande att åka som ombud idag på en partistämma. Om man har ett ombud på plats får man enligt systemet byta ersättare mot ombud och

tillbaka vid olika tillfällen under varje dag. Eftersom jag vill att ombuden vi har på stämman är pigga och alerta under voteringarna, samt att fler skall få chansen att åka på en stämma har jag skrivit den här motionen.

Jag yrkar därför:

att Centerpartiet i Halland betalar resa och uppehåll på riksstämman, på samma villkor som riksorganisationen betalar för ombuden, för minst 2 ersättare, samt att DS får avgöra om fler kan skickas inom ramen för budgeten. Detta skall bara gälla så länge inte riksorganisationen börjar betala för ersättarna med.

Distriktsstyrelsens yttrande

Precis som motionären skriver har medlemmarna i Halland svårast av alla jämfört med övriga att få åka på en partistämma med anledning av att antalet ombud inte enbart beror på hur många medlemmar man är i ett distrikt. Det beror även på hur många kretsar det finns i ett distrikt. Dagens system straffar medlemmar i distrikt med stora och få kretsar. Motionärens förslag är bra och från Hallandsdistriktet har vi hos partistyrelsen försökt bli kompenserade för detta, men fått avslag. Motionärens förslag är direkt budgetpåverkande och eftersom distriktets budget hänger på antal mandat i regionen samt avtal med kretsarna föreslår distriktsstyrelsen stämman att inte bifalla utan låta distriktsstyrelsen ha mandat att själv avgöra när budgeten antas.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta

att instämma i motionens intentioner

Motioner som ska skickas vidare till partistämman

Motion nr 5

Motionärens namn: Bengtsson Stefan, Varberg

Ökat personligt ansvar för publicering på sociala medier.

De senaste åren har användandet av sociala medier ökat mycket kraftigt. Det innebär många möjligheter att etablera och upprätthålla kontakter, få information och kunskap samt bidra till diskussion som utvecklar samhället.

Det innebär dessvärre även att det publiceras och delas mycket material som består av påhittat innehåll men som ger intrycket att vara fakta-baserat. Det kan också vara innehåll som är sammansatt av olika material eller där man utelämnat väsentlig information och därmed ger det publicerade materialet en helt annan bild än vad som är verklighet och fakta. Det förekommer också en medveten sammanblandning av fakta och åsikter.

Falska fakta, lögner och påhitt riskerar att skada samhället och ett öppet debatt- och diskussionsklimat som en del av det demokratiska samhället. Det finns dessutom krafter både inom Sverige och i vår omvärld som systematiskt försöker skada vårt demokratiska samhälle genom att sprida falska uppgifter och skapa splittring.

Det förekommer dessutom ofta grova personangrepp på både privatpersoner och inte minst offentliga personer som skapar mycket obehag för dem som utsätts.

Samhället behöver skärpa kraven och öka det personliga ansvaret för vad en person eller organisation publicerar eller delar. Den som bidrar till ett sprida lögner, falska fakta och grova personangrepp måste kunna ställas till svars för detta och dömas. Det är inte ett försvar att man inte förstod eller skrev eller delade något på skämt.

Det är viktigt för samhället och det demokratiska systemet att upprätthålla ett öppet samhälle med stor åsikts- och yttrandefrihet men det är också samhällets uppgift att begränsa spridningen av felaktigheter och lögnar som i olika grad skadar och undergräver förtroendet för det demokratiska samhället.

Samhället kan inte vara tolerant mot de som vill skada demokratin och det öppna samhället.

Jag föreslår partistämman besluta

att lagen skärps angående publicering och delning på internet och sociala medier så att den person eller organisation som publicerar eller delar falska fakta, lögnar, påhitt eller grova personangrepp ska kunna ställas till svars och dömas i domstol enklare än vad det är idag.

Distriktsstyrelsens yttrande

Det är en viktig och aktuell fråga som motionären lyfter. Det finns redan en del verktyg gällande ansvar på sociala medier. Vid publicering i olika grupper är det moderatorer och administratör som ansvarar för det som skrivs, där har vissa dömts som ansvarig utgivare för något som en medlem har skrivit i en grupp. Även grova personangrepp är olagliga online, i skrift och tal. Folk döms för det, men för att det ska bli bättre behöver polisen mer resurser att lägga på att utreda dessa brott.

De två stora sociala mediejättarna har gjort ett stort jobb gällande att hänvisa rätt gällande till exempel covid-19, där de hänvisar till Världshälsoorganisationen och Folkhälsomyndigheten. Staten ska inte gå in och styra vad som sägs på internet och sociala medier lika lite som de ska styra vad som skrivs i tidningar, det måste vara upp till det enskilda företaget. Staten skulle däremot kunna hålla dem ansvariga för vad som sker på deras plattformar i högre utsträckning och kräva märkning, likt det som krävs för annonsering på instagram till exempel.

Samtidigt står EU inför att anta en ny lagstiftning för digitala plattformar. För första gången kommer gemensamma regler om mellanhändernas skyldigheter och ansvar på den inre marknaden att öppna upp nya möjligheter för digitala tjänster över gränserna, samtidigt som man sörjer för en hög skyddsnivå för alla användare i hela EU. Den nya lagen är tänkt att bättre skydda konsumenterna och deras grundläggande rättigheter på nätet, inrätta ett kraftfullt regelverk för öppenhet och ett tydligt ansvar för internetplattformarna och främja innovation, tillväxt och konkurrenskraft på den inre marknaden. Samt att ett av målen är att det ska bli färre systemrisker som manipulation och desinformation.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman

att avslå motionen.

Motion nr 6

Motionärens namn: Karin Green, Kungsbacka

Medmotionär: Theodor Green

Ge Tullverket större befogenheter

Periodvis har Sverige fått besök av professionella, internationella stöldligor, som genom inbrott i privatbostäder och på arbetsplatser tillskansar sig värdesaker som smycken, verktyg, bildelar och allt möjligt som går att sälja i utlandet. De länsar snabbt hem och verksamheter i ett område och försvinner sedan i rasande fart ut ur landet.

Denna typ av brottslighet skulle kunna stävjas genom att utöka Tullverkets befogenheter att kontrollera fordon och varor som är på väg att föras ut från Sverige. Inte bara in i Sverige. Tullen finns på plats vid gränserna. De skulle kunna ingripa snabbt mot misstänkta brottslingar och försändelser på väg ut ur landet.

Vi föreslår partistämman besluta

att Tullverkets befogenheter utökas för att motverka att stöldgods förs ut ur Sverige

Distriktsstyrelsens yttrande

Centerpartiet har under många år drivit frågan om ökade befogenheter för Tullverket i syfte att stoppa den uppenbara lucka som finns. Det är som motionären beskriver att ligor gör stora inbrott och sen flyr landet med godset. Idag måste polis kallas till platsen inom en kort tid för att kunna gripa brottslingarna, för tullen saknar den befogenheten. Dock kan tullen redan idag stoppa vapen och narkotika.

I riksdagen har flera partiet enats i utskottet och skickat tillkännagivande till regeringen vid upprepade tillfällen och Centerpartiet driver alltjämt på frågan och en proposition är på gång.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen

JOBB OCH FÖRETAG

Motion nr 7

Motionärens namn: Stefan Bengtsson, Varberg

Lagen om offentlig upphandling

Lagen om offentlig upphandling har ett gott och ändamålsenligt syfte med öppenhet och fri konkurrens för att leverera varor och tjänster till offentliga organisationer. Det är också i hela samhällets intresse att varor och tjänster levereras till efterfrågad kvalitet och kostnadseffektivt. Ett vanligt bekymmer är dessvärre att de upphandlande organisationernas kompetens inom områden som handlas upp är bristfällig och det medför att få företag vill eller kan lämna anbud. Bristande framförhållning i upphandlingar som kräver investeringar eller förberedelser förekommer också och det gynnar bara den befintliga leverantören och är inte i enlighet med lagens syfte. Enligt uppgifter från Svenskt Näringsliv februari 2021 anger Upphandlingsmyndigheten att i 41% av de offentliga upphandlingarna så lämnas bara ett eller två anbud. Dessutom avbryts 14% av de offentliga upphandlingarna. En av orsakerna till det är ett undermåligt förfrågningsunderlag. Dessutom förekommer det allt för ofta otillåtna direktupphandlingar och ett exempel på det är att upphandlade avtal övergår i någon form av tillsvidareavtal trots att det står i strid med lagen.

Dessvärre är det också vanligt förekommande att förfrågningsunderlag och anbudsunderlag är utformade så som att en leverantör är en motståndare som med alla medel ska motarbetas och sättas åt genom orimliga krav och höga viten. Vidare är förekommer det att leverantören ska stå tillförfogande med jour och beredskap dygnet alla timmar, men den upphandlande organisationen garanterar inte några uppdrag och ger ingen ersättning för att leverantören är i ständig beredskap, utan det ska täckas av någon form av timtaxa eller styckpris generellt för de tjänster eller varor som levereras. När ett avtal väl är upprättat är ofta uppföljningen från den upphandlande organisationen bristfällig eller obefintlig om alla de krav som ställts verkligen uppfylls, vilket främst gynnar företag som är mindre seriösa.

Det är ett hot mot de offentliga organisationernas inköpsverksamhet och ekonomi om seriösa företag väljer bort offentlig verksamhet som kund eftersom lagen om offentlig upphandling fungerar dåligt. Ett

företag som kan påvisa att lagen om offentlig upphandling inte följs måste kunna bevisa att man lidit ekonomisk skada för att kunna få ersättning och det är i praktiken mycket svårt. Annars kan man anmäla den offentliga organisationen till Konkurrensverket som kan utkräva en sanktionsavgift men de pengarna hamnar i statens kassa. Som företagare vill man inte heller riskera att hamna i dålig dager hos den upphandlande organisationen och i synnerhet inte när det bara innebär arbete och kostnader att påtala brister.

Det borde ligga i alla Centerpartisters intresse att de offentliga organisationer man företräder gör bra och seriösa upphandlingar med många anbud och därmed att man gör bra affärer med leverans av de tjänster och varor man efterfrågar. En uppmaning är att frågorna om offentlig upphandling sätts under lupp och blir en viktig del av det politiska arbetet såväl nationellt som i den primärkommunala och regionala vardagen.

Företag som kan påvisa att en offentlig organisation bryter mot lagen om offentlig upphandling inom det område företaget är aktivt bör också kunna erhålla en ekonomisk ersättning från den offentliga organisation som bryter mot LOU. En möjlighet är att företaget som påvisar bristerna kan kräva några procent av tjänstens eller varornas beräknade årsomsättning i ersättning av den organisation som bryter mot lagen. Det skulle öka kraven att lagen om offentlig upphandling verkligen följs och det skulle finnas ett ekonomiskt incitament för företag att påtala bristerna.

Det finns kommuner och andra offentliga organisationer som är föredömen inom offentlig upphandling och det vore en välgärning om fler kunde ta del av hur dessa arbetar framgångsrikt med upphandlingsfrågorna och de varianter som finns inom lagstiftningen för upphandling. Det finns också goda möjligheter att upphandlande myndighet tar hjälp av företag i branschen som upphandlingen gäller för att kunna sätta rimliga och relevanta krav i en kommande upphandling. Tyvärr används detta allt för sällan och företag som ställer upp får sällan någon ersättning för arbetet som görs.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet tar initiativ till att lagen ändras så att företag kan få ekonomisk ersättning när man påvisar att lagen om offentlig upphandling inte efterlevs av en kommun eller annan offentlig organisation.

att Centerpartiets kommunala sektion får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram positiva exempel inom kommuner och regioner där offentlig upphandling fungerar föredömligt.

att förtroendevalda inom Centerpartiet uppmanas att öka fokus på offentlig upphandling i sina respektive kommuner och regioner för att göra bättre affärer och i praktiken gynna seriösa företag som leverantörer.

Distriktsstyrelsens yttrande

Lagen om offentlig upphandling, LOU, har ett gott syfte och när lagen skapades fanns det ett stort behov att komma tillrätta med fel, brister och oegentligheter för att skapa schyssta likvärdiga förutsättningar för näringslivet. Tillämpningen avseende LOU brister emellanåt och drabbar enskilda företag precis som motionären beskriver. Det är något som ständigt är återkommande. Det är viktigt att bristerna snarast rättas till, så inte förtroendet för den offentliga upphandlingen raseras. LOU ska garantera att det offentliga handlar upp varor och tjänster till konkurrenskraftiga priser för att säkerställa att varje skattekrona används på rätt sätt. Det är därför av vikt att många företag vill delta i offentliga upphandlingar och grunden för det är att näringslivet har förtroende för den offentliga upphandlingen.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att bifalla motionen

Motion nr 8

Motionärens namn: Lundgren Maria, Kungsbacka

Återta fokus på lag- och regelförenkling för företagare

De senaste åren har nya regelverk och nya lagar som innebär stor ökning av administration och kostnader i företagen ökat markant till helt orimliga nivåer. Nu är måttet rågat då det har kommit ett nytt regelverk från Naturvårdsverket, enligt förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar. För att skapa ett insamlings- och avgiftssystem för emballage, som är så krånglig att det är omöjligt att genomföra. Den administration som det skulle innebära ger dessutom så mycket ökade kostnader att det kommer att knäcka många företagare och framförallt småföretagare.

Det är nu mycket angeläget att Centerpartiet skyndsamt sätter regelförenkling i fokus. Det behöver tillsättas en person - en ombudsman, som bevakar företagens intressen vid varje ny lag och regel som tillkommer, så att syftet med lagen och regelverket, som drabbar företagen blir utformat på ett sådant sätt att de kan hanteras enkelt och kostnadseffektivt i företagen och myndigheten. Företagarombudsmannen ska ha direktkontakt med referensföretag som drabbas av nya lagar och regler så att företagen kan vara en remissinstans och vara med och lämna förslag på hur genomförandet kan gå till för att bli enkelt och kostnadseffektivt.

Antalet av lagar och förordningar som drabbar företagen måste nu minskas.

Jag föreslår partistämman besluta

att lagstiftaren gör systematiska utvärderingar så att lagar och regler genomförs på ett för företagen enkelt och kostnadseffektivt sätt

att i regeringens regleringsbrev till myndigheter ska det ges tydliga instruktioner om fortsatt regelförenkling

att vid ny lagstiftning, som drabbar företag, skall följande gälla:
1 regel in - 2 regler ut

att en företagarombudsman föreslås att tillsättas för att bevaka företagets intressen vid lagstiftning och regelverk som berör företag

att Centerpartiet också verkar för att genomföra de 4 första attsatserna, i denna motion, även på EU-nivå, där många av de lagar och regelverk som sedan drabbar företagen beslutas

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionären sätter fokus på ett fenomen som är allt för vanligt. I vår iver att leva upp till olika krav som ställs genom EU-direktiv och andra politiskt beslutade målsättningar, som vart och ett för sig är legitimt och angeläget, byggs regler på varann och upplevs som betungande, inte minst för småföretagen.

Distriktsstyrelsen kan inte bedöma betydelsen av svenska regler som rör producentansvaret för förpackningar i det aktuella fallet. Förordningen syftar till att minska antalet förpackningar av plast och därigenom minska nedskräpningen, öka återvinningen och minimera CO2-utsläppen. Det är viktigt att EU tar sådana initiativ, eftersom de globala miljömålen endast kan nås om alla tar sitt ansvar. Men för efterlevnadens skull behöver de upplevas som verkningsfulla och enkla av de av oss som ska lyda under dom.

Motionärens tre första yrkanden rör behovet av att ständigt arbeta med regelförenklingar. Principen en regel in – två ut må vara svår att efterleva i varje enskilt fall, men är ett nyckeltal för måluppfyllelse som riksdag och regering oftare borde ta hänsyn till.

Idén om en företagarombudsman är intressant, men medan Maud Olofsson var näringsminister inrättades en liknande funktion av Alliansregeringen 2006–2010.

Regelrådet är ett rådgivande organ till Sveriges regering som skapades i maj 2008. Regelrådet ska bistå regeringen och myndigheterna i arbetet med regelförenklingar för företag. (källa: Wikipedia)

Det kan tyckas att rådet fyller den funktion som motionären efterlyser, men det är alltid på sin plats att utvärdera och förändra, även inom staten.

Distriktsstyrelsen förslår stämman

att instämma i den tredje att-satsens intention

att i övrigt bifalla motionen

Motion nr 9

Motionärens namn: Peter Lundin, Kungsbacka

Motion om skatteavdrag för gåvor

- Bredda och utöka rätten till skatteavdrag för gåvor till forskning och ideell verksamhet

Ideella verksamheter skapar jobb och löser samhällsproblem. Idrottsföreningar, hjälporganisationer och studieförbund är exempel på organisationer som skapar stor samhällsnytta.

Ideella organisationer drivs av personer som engagerar sig på sin fritid, med hjälp av gåvor från privatpersoner och bidrag från offentliga källor. Dessa organisationer är också arbetsgivare, drygt 3% av den svenska arbetskraften finns inom den ideella sektorn. Det är en låg siffra med internationella mått mätt. Här finns en betydlig potential till utveckling. Nya jobb kan skapas.

Ideella organisationers aktiviteter ger verklig integration mellan människor med olika bakgrund. Föreningarna ger en meningsfull fritid och de kan ge stöd av olika slag i livets olika skeden. Alla människor som vill stöda ideella organisationer har inte möjlighet att själva engagera sig med eget arbete men skulle gärna ge penningbidrag.

Det är därför önskvärt bredda och öka rätten till skatteavdrag för gåvor till ideell verksamhet. Något som historiskt har motarbetats av S-regeringar vilka anser att politiker, inte enskilda givare, skall styra vilka organisationer som ges stöd. Den nuvarande avdragsrätten är låg och förbehållen godkända organisationer inom forskning och hjälparbete. De flesta, med Sverige, jämförbara länder förefaller ha betydligt generösare regelverk avseende gåvor (SOU 2009:59).

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet verkar för att reglerna avseende skattereduktion för gåva ändras till att inkludera fler mottagande organisationer och högre belopp

Distriktsstyrelsens yttrande

Idag kan vissa organisationer, som är godkända av Skatteverket, få upp till 1500 kronor i skattereduktion för gåvor. Den som ger minst 200 kronor vid ett tillfälle får dra av 25 procent av beloppet på sin deklaration. Det krävs dock att vissa förutsättningar ska vara uppfyllda, bland annat att gåvan måste vara en penninggåva som är avsedd att främja social hjälpverksamhet eller vetenskaplig forskning. Som motionären tar upp är det ett väldigt snävt urval, där man 2016 bland annat tog bort välgörenhetsorganisationer från listan. Centerpartiet var då ute och kämpade för att behålla välgörenhetsorganisationerna kvar på listan över godkända organisationer, men andra ville annorlunda. Vi vet att civilsamhället ofta kan uträtta stordåd trots små resurser och därför kan göra det arbete som stora, dyra och ibland ineffektiva byråkratier misslyckas med. Vi borde uppmuntra det arbete som ideell verksamhet utför, genom att bland annat inkludera fler mottagande organisationer och högre belopp i kraven för skattereduktion för gåva.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman
att bifalla motionen

Motion nr 10

Motionärens namn: Karin Green, Kungsbacka

Skapa en svensk Tullhögskola

Tullverket är den myndighet som kontrollerar vad som förs in över våra gränser. De bevakar att inte vapen och droger kommer in i landet. De kontrollerar att de internationella konventioner följs, som Sverige förbundit sig till. De bevakar att inte handel sker med otillåtna varor och att de varor som importeras är säkra. De samarbetar efter behov med t ex Livsmedelsverket, Skattemyndigheten och Polisen. Dessutom har de samarbete med andra Tullmyndigheter i vår omvärld och följer upp tips från allmänhet och företag.

Tullverket ser även till att företag och privatpersoner betalar moms och avgifter enligt gällande svenskt regelverk. De bedriver utbildningar i tullhantering, erbjuder rådgivning och kvalificerade IT-baserade tjänster. Allt för att vår utrikeshandel ska flyta så smidigt som möjligt för våra export- och importföretag. Och handelsstatistiken baseras på Tullverkets registreringar. Verksamheten är alltså omfattande och mycket betydelsefull för vår säkerhet och hälsa.

Många länder har tillskapat Tullhögskolor för att tillgodose behovet av kunnig personal. Men i Sverige finns ännu ingen särskilt anpassad

utbildning för denna komplicerade och viktiga verksamhet. Personalen lärs upp internt. För en del tjänster är det efter gymnasiet, för andra efter t ex en högskoleutbildning till jurist, ekonom eller liknande. Jag/vi föreslår partistämman besluta att Sverige inrättar en Tullhögskola som förbereder elever för arbete i Tullverket

Distriktsstyrelsens yttrande

Tullverket har de senaste åren tillskrivits en ökad budget och har förstärkt med fler anställda. De har inte några problem med att få nya medarbetare och verket har egna utbildningar inom verksamheten. Utbildningen är anpassad till verksamheten och de förutsättningar som ibland ändras. Vi bedömer inte att den särskild högskola varken skulle bli bättre eller effektivare.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman
att avslå motionen

Motion nr 11

Motionärens namn: Ulla Rickardsson, Falkenberg

Motion om Centerpartiets skolpolitik

Centerpartiets honnörsparagraf är ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE.

Ser man till den skolpolitik Centerpartiet för, frångår vi denna paragraf.

Centerpartiet har medverkat till, drivit på en skolpolitik som lämnar efter sig en mycket segregerad skola. Elever och lärare lämnas i sticket samtidigt som våra skattemedel utdelas till ägare , i form av stora bolag och koncerner som också finns utanför vårt lands gränser.

Sverige är enda landet i världen som utdelar vinster på det här sättet.

Centerpartiet måste ta sitt ansvar för vårt uppväxande släkte, genom att arbeta för att den samhälleliga uppgiften att ge barnen sin mycket viktiga grundutbildning åter ges som en kommunalt driven utbildning.

De religiösa skolornas etablering har genom vår invandring, gett fritt spelrum för att sprida sina religiösa uppfattningar, som i stor utsträckning påverkar integrationen.

När svaret i dessa fall blir att tillsynen måste bli bättre, vet vi att det oftast inte fungerar för att komma åt dessa problem.

Det som började med att friskolor startade när kommuner lagt ner små skolor, oftast på landsbygden, har utvecklats till storstädernas

friskoleprojekt med stora koncerner som ägare. Dessa kan kamma hem miljontals kronor till ägare och välbetalda VD:ar och skattemedel rinner ut landet.

Centerpartiet skulle vinna mycket sympati om vi såg till alla barns bästa, samtalen ute i samhället handlar ofta om vår ojämlika skola.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet omprövar sin skolpolitik

att Centerpartiet arbetar för en jämlik skola

att Centerpartiet avskaffar religiösa friskolor

att Centerpartiet inte tillåter att svenska skattemedel utdelas till friskolornas ägare

Distriktsstyrelsens yttrande

Skolan är en av de viktigaste komponenterna i ett bra och fungerande demokratiskt samhälle. I skollagen framgår det tydligt att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig, något som Centerpartiet idag står bakom och arbetar för.

Gällande religiösa friskolor så är Centerpartiet för det fria skolvalet och för att det finns fristående skolor. Det är viktigt att de religiösa friskolorna är satta under god tillsyn och granskning, precis som andra friskolor. Skolan ska inte tala om för barn vad de ska tro på då det i Sverige råder religionsfrihet. Det finns dock ett värde i att exempelvis judiska skolor finns tillgängliga, både av kulturella skäl, men även av trygghets skäl för barnen, då dessa skolor oftast har fler säkerhetsåtgärder. Sverige måste också följa EU-förordningen om nationella minoriteter att föräldrar ska ha rätt att uppfostra och låta utbilda sina barn i enlighet med sin kultur och tradition.

Centerpartiet värnar det fria skolvalet, där vi anser att det är viktigt att människor själva ska kunna välja skola genom hela skoltiden. Men de måste kunna göra informerade val när de ska välja skola. Informationen måste vara tillgänglig så att människor kan få en bra insyn i skolornas verksamhet för att därefter kunna fatta sitt beslut. Idag arbetar Centerpartiet bland annat för att införa aktiva och informerade skolval så att det blir obligatoriskt att välja skola, att Skolinspektionen ska få kraftfullare verktyg att vidta åtgärder mot skolor som inte håller måttet och att samma villkor ska gälla för fristående och kommunala skolor.

Det primära fokuset ska vara en god och kvalitativ utbildning, där sedan vinsten kan fungera som kvittot på att det fokuset har uppnåtts. Där skulle Skolinspektionen kunna granska och pröva om det finns ett överskott som skolans ägare kan dela ut som vinst.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att avslå första att-satsen
att instämma i andra att-satsens intentioner
att avslå tredje att-satsen
att avslå fjärde att-satsen

Motion nr 12

Motionärens namn: Monica Hansson, Falkenberg

Elever som lär om psykisk hälsa mår bättre

Rapporter om att psykisk ohälsa bland barn och unga ökar beskrivs i media och av professionen. Allt fler mår psykiskt dåligt och klarar inte skolans och samhällets krav. Våra ungdomar är vår framtid och måste satsas på och ges möjligheter till god hälsa.

Folkhälsomyndigheten har kartlagt studier av skolans betydelse för elevers inåtvända psykiska problem: allt från lindriga problem som, som lättare oro och nedstämdhet, till allvarliga problem som diagnostiserad sjukdom som depression eller ångestsyndrom. Man beskriver i en rapport att sådana inåtvända psykiska problem är ganska vanliga bland barn och unga. "Vi vet att de som drabbas tidigt i livet riskerar negativa konsekvenser".

Men när skolan lär barnen om psykisk hälsa och hur detta kan hanteras, - både egna och andras - minskar de inåtvända problemen visar Folkhälsomyndighetens rapport. Kartläggningen ger inte svar på frågan hur skolan kan gå tillväga. I bland annat Danmark och Finland bedriver skolan obligatorisk hälsoundervisning som inkluderar psykisk hälsa från förskoleklass och genom hela grundskolan. Skolan är en viktig del i arbetet att förebygga psykisk ohälsa. Detta kan vara en möjlighet att minska ohälsa bland barn och unga.

Jag föreslår partistämman besluta

att obligatorisk hälsoundervisning enligt modell från Finland och Danmark införs inom förskola och grundskola

Distriktsstyrelsens yttrande

Precis som motionären beskriver är medvetenheten kring hur vi bevarar psykisk hälsa viktig och att vi ges förutsättningar för återhämtning och tid i naturen. Förmågan att förebygga och hantera ohälsa behöver stärkas hos dagens ungdomar för att öka välbefinnandet. Erfarenheter från Danmark och Finland ska Sverige självklart dra lärdom av, men om deras lösning ska genomföras rakt av Sverige får studeras vidare när Sverige stakar ut sin väg. Media bidrar till kunskapsspridning men skolan är viktig för att sätta

kunskapen hos alla ungdomar. I ämnet Idrott och hälsa bör detta vara en naturlig del.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att instämma i motionens intention.

Motion nr 13

Motionärens namn: Anette Ivarsson, Falkenberg

Motion - en ökad diagnostisering av så kallade bokstavsdiagnoser kan leda till att barn/ungdomar hamnar fel i samhället

Bakgrund:

På 10 år har antalet barn som får en neuropsykiatrisk diagnos ökat med över 300 procent med en allt mer omfattande förskrivning av centralstimulerande medicin. Samtidigt börjar det också bli fler som vill avdiagnostiseras, vilket visar på att något inte stämmer. Barn och Ungdomspsykiatri (BUP) har en stor belastning där det är långa väntetider ibland flera år. Att barn fel- och överdiagnostiseras samtidigt som de är långa köer till BUP beror inte på att det är något fel på dagens barn, utan på att något är fel i samhället.

Unga vuxna som kräver avdiagnostisering har upptäckt att diagnosen de fått som barn gör det svårare att få körkort, att de sällas bort från mönstring och kan även stoppas från vissa jobb som till exempel brandman, polis, pilot och lokförare. De känner inte igen sig i de utlåtanden som vuxenvärlden gjort om att de inte kunde koncentrera sig.

Barn - och ungdomspsykiatrikern Christopher Gillberg säger att det är "praktiska och politiska" ändrade rutiner för diagnos och behandling som gett en ökad medvetenhet bland läkare, föräldrar och lärare en överdiagnostisering och överförskrivningar av mediciner. Många krafter samverkar i ett invecklat myller och förstärker varandra tills ett närmast självspelande system växer fram. Hur mår barnen i detta?

Inom Socialtjänsten och hälso- sjukvård kan man även se en tendens till att barn och ungdomar börjar missbruka sina mediciner som i vissa fall kan leda till missbruk, de centralstimulerande medicinerna är ofta narkotika klassade.

Enligt skollagen har alla barn rätt till hjälp på sina villkor, men tyvärr ser det ut som behovet av diagnos är det som tvingar fram pengar till mindre grupper och ytterligare elevstöd. När det kanske istället är stora klasser, mycket stök och stress, hög ljudnivå och bristande struktur kan tära på barn som är känsliga än andra, har en särskild

begåvning eller behöver lugn och tydliga ramar, är sällan de problem man verkar reflektera över. Istället läggs allt fokus och all skuld på det enskilda barnet.

Sammanfattning:

Forskare har i årtal varnat för att de så kallade bokatavsdiagnoserna ges för lättvindligt. Nu vill allt fler unga vuxna bli av med diagnoser som de inte känner igen sig i - och begränsar deras livsval. Vi måste sluta ställa diagnoser av sådant som inte är det. Ett första steg vore att skolan ser över lärmiljöerna istället för att göra det till en fråga för barnpsykiatri.

Jag föreslår partistämman besluta

att se över rutiner på diagnoser och förskrivningen av mediciner så att det blir en sista väg för att komma till rätta med vad barnet/ungdomen behöver

att se över rutiner och normer i skolan så att alla barn känner sig hemma och får den hjälp som barnet/ungdomen behöver efter sina villkor som det står i skollagen

Distriktsstyrelsens yttrande

Att få en diagnos kan av många barn/unga och deras anhöriga upplevas som en lättnad, en bekräftelse av det man som familj har upplevt samt ger en ökad förståelse till beteenden i olika sammanhang. Man är inte sin diagnos, men att få diagnosen kan underlätta att gå vidare i livet.

För barn/ungdom som inte får mediciner föreskrivna i den utsträckning som behövs kan det lätt bli en inkörsport till att istället köpa illegala mediciner eller droger.

Precis som motionären beskriver behöver barn/ungdomar stöd efter sina villkor i skolan. Skolan är deras arbetsmiljö och behöver behandlas som en sådan utifrån de riktlinjer som finns i skollagen.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att avslå den första att-satsen

att instämna i den andra att-satsens intentioner

Motion nr 14

Motionärens namn: Annalena Emilsson, Laholm

Ge Sveriges elever en Hem och konsumentkunskap värt namnet

Samtidigt som vårt samhälle vill ha starka, medvetna och kritiska konsumenter drabbas allt fler av skuldfällor, dold och lurig reklam, skräpmat, krångliga tekniska tjänster och långa avtalsvillkor samt

dessutom den stora utmaningen att konsumera klimatsmart och hållbart.

Att ge alla elever utbildning i Hem och konsumentkunskap värd namnet är en fråga om rättvisa. Om att förbygga och förhindra utslagning i framtiden. Om att ge alla en bra start som konsumenter oavsett var man bor, vem man är och vilka föräldrar man har. Det är även en fråga om att realisera Agenda 2030 - de 17 målen som ska slå igenom allt.

Hem och konsumentkunskap är idag grundskolan minsta ämne och omfattar 118 tim. av grundskolan totala 6900. I Skolverket senaste förslag till förändring av grundskolans timplan föreslås en ökning med ytterligare fyra timmar till totalt 122 tim. Detta är inte ens symboliskt. Blir detta förslag verklighet kommer Hem och konsumentkunskapen fortsätta att ha hälften så många timmar som ämnena Bild och Musik. Dessa proportioner är totalt orimliga på 2020-talet.

Vi talar om ett skolämne med uppgift att förmedla nödvändig livskunskap för att motverka ohälsa, ekonomisk utslagning, ruffel och båg och ett leverne som förstör vår planet. Alltså ett av grundskolan viktigaste ämne.

Det är hög tid att ointresset och okunskapen om detta skolämne får ett slut. Ämnet hem och konsumentkunskap måste stärkas.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet i riksdagen och dess utskott arbetar för att ämnet Hem och konsumentkunskap stärks i svenska grundskolan

Distriktsstyrelsens yttrande

Hem- och konsumentkunskap ska ge ungdomarna viktiga verktyg för att kunna göra medvetna val som konsumenter med hänsyn till hälsa, ekonomi och familj. I en värld där det hela tiden utvecklas fler och fler valmöjligheter blir denna kunskap allt viktigare. För Centerpartiet är friheten att kunna välja av central betydelse. Vi tror på människors förmåga att själva bestämma. Då är det också viktigt för oss att ge människor information och kunskap för att kunna göra valen. En väl fungerande Hem- och konsumentkunskap är därför en bra start för ungdomarna i livet.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen.

Motion nr 15

Motionärens namn: David Andersson, Falkenberg

Metod för omvänd koldioxidskatt för klimatpositivt samhälle

Vi måste minska våra utsläpp av koldioxid, men vi måste även stärka utvecklingen med kolsänkor och premiera nya metoder som tar bort koldioxid från atmosfären. Samtidigt som samhället satsar på att utsläppen ska minska, måste även incitamenten för dessa "minusutsläpp" (negativa utsläpp) stärkas.

Tekniken för minusutsläpp är idag dyr och betalningsviljan är idag låg, därför har C tidigare drivit igenom satsningar på minusutsläpp i Sverige. Statens Offentliga Utredningar har i "Vägen till en Klimatpositiv Framtid" fastställt att

"Biokol bör kunna bidra till långvarig kolinlagring. I Sverige pågår redan i dag småskalig produktion och användning av biokol. Kolinlagringen bedöms kunna öka ytterligare upp till cirka en miljon ton koldioxid per år om det införs ekonomiska incitament för att främja användning av biokol som kolsänka."

Det är viktigt att utvecklingen går framåt både nationellt och internationellt och därför bör vi skapa ett system för omvänd koldioxidskatt i Sverige. Under en sådan skatt återförs ett belopp till den som binder koldioxidekvivalenter på ett vetenskapligt säkerställt sätt över 100 år. Det finns en bred standard för detta genom den sk. European Biochar Certificate. Ett exempel: en lantbrukare som mätbart ökar halten kol i jorden erhåller en summa motsvarande aktuell koldioxidskatt per ton CO₂ multiplicerat med antal ton koldioxidekvivalenter bundna i åkermarken. En metod är att plöja ner årtusendestabilt biokol i åkermark och genom en enkel beräkning få antalet ton CO₂ bundet i åkern. Jordbrukaren eller biokolproducenten får betalt för kolsänkan biokolet genererar. Ju högre koldioxidskatt desto mer överförs till lantbruket via denna omvända koldioxidskatt.

Genom att samtidigt minska och binda utsläpp kan klimatpositivitet skapas, där Sverige blir nettobindare av koldioxid. Även FN:s klimatpanel IPCC bekräftar i sin senaste rapport att dessa minusutsläpp måste till om vi ska kunna nå klimatmålen.

Detta är även ett sätt för lantbruket att kunna minska sina kostnader, bevara näring i åkerjord, bygga kolhalt i jorden, skapa motståndskraft mot torka och samtidigt skapa ett mer hållbart och klimatsäkert jordbruk.

Jag föreslår partistämman besluta

att stämman sänder denna motion vidare till berörda riksdagsledamöter för Centerpartiet

att partistämman föreslår att den erkända standarden European Biochar Certificate skall nyttjas officiellt i Sverige för att verifiera hållbar produktion och kolstabilitet

att partistämman beslutar att Centerpartiet driver frågan att biokol skall ges en subvention motsvarande aktuell koldioxidskatt till de lantbrukare som använder biokol i sin åkermark

Distriktsstyrelsens yttrande

Den här motionen skrevs redan 2019/2020 och sedan dess har motionären direkt eller indirekt varit lyckosam i sin påverkan på Centerpartiets politik. Centerpartiet driver på för att negativa utsläpp av koldioxidskatt ska belönas. Motionärens förslag att ge jordbrukaren eller biokolproducenten betalt för kolsänkan biokolet genererar och ju högre koldioxidskatt desto mer överförs till lantbruket via denna omvända koldioxidskatt är genial. Det kommer skapa en drivkraft och affärsmöjligheter för så kallade minusutsläpp.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen.

Motion nr 16

Motionärens namn: Marie Björsell, Kungsbacka

Motion angående avfallsmonopolet

Avfallsmonopolet regleras i Miljöbalken. I kapitel 15 §24 står det tex att avfallet inte får hanteras av annan än kommunen eller den som kommunen anlitar. Detta gynnar inte en hälsosam konkurrens. Det finns inte heller någon konkurrens vid valet av avfallscentral. Jag vill välja en avfallscentral som främjar återanvändning och återvinning i mycket högre grad än vad som görs idag. Där funktionsdugliga material och saker i första hand används igen.

Exempel: På återvinningscentralen står det idag en container för böcker. Men det är inte tillåtet att ta en slängd bok med sig. Boken är

kommunens och det ses som ett brott att göra det. Är det bra för miljön? Nej. Mer återanvändning behövs för att klara våra gemensamma miljömål!

Jag föreslår partistämman besluta

att se över Miljöbalkens 15 kapitel som reglerar avfall, i syfte att främja miljö och konkurrens

Distriktsstyrelsens yttrande

Återbruk är en förutsättning för framtidens resursanvändning. Motionären lyfter denna fråga på ett mycket klokt sätt. Distriktsstyrelsen ser dock problem i en helt avreglerad avfallsmarknad. Mängden miljöfarligt avfall ökar och kontroll och reglering därav är även fortsatt viktig. Med detta sagt motsätter distriktsstyrelsen sig inte en översyn av miljöbalkens 15 kapitel i syfte att främja miljön genom återbruk.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman
att bifalla motionen

Motion nr 17

Motionärens namn: Katarina Sundvall, Varberg

Halland

Medmotionärer:

Lisbeth Riberth, Falkenberg

Elisabeth Svensson Agerbjer, Falkenberg

Skapa en ny naturvårdsmodell för att stärka klimatnyttan och ägandet av skogen

Skogen spelar en väsentlig roll i klimatomställningen och det svenska skogsbruket bidrar inte bara till den svenska klimatomställningen utan även till den globala då 80 % av våra skogsprodukter exporteras. Skogens klimatnytta skapas både genom de hållbara råvaror som kommer från skogen så som drivmedel, textil, plast och byggnadsmaterial men också från de kolfällor som skapas under trädens tillväxt.

Med tanke på den klimatnytta skogen kan ge pågår både i Sverige och Europa en stor debatt om hur man kan hålla en hög avverkningsbar produktion och samtidigt värna om naturvärden och den biologiska mångfald som skogen skapar. Den skog vi har i Sverige idag har i princip formats under det senaste århundradet och särskilt i och med effekterna på 1960-70 talet av tidigare skogsvårdslagar. Denna period var hårt styrd mot produktion och endast det trädslag som gav bäst resultat fick planteras. Detta historiska perspektiv är viktigt för att

förstå hur dagens svenska naturvärden skapats. Den skog som finns i Sverige idag har till stor del vuxit fram genom ett aktivt brukande, ett brukande av skogen kommer att förändra den över tid och även skog som inte brukas förändras.

Att hitta en balans mellan klimatmål, naturvärden och äganderätten är viktig för att trygga ett långsiktigt och ansvarsfullt uttag från skogen. Därför behövs en ny skogsvårdsmodell som låter naturvärden och produktion samverka. En modell som ger ägaren större möjlighet till långsiktig planering och högt virkesuttag samtidigt som naturvärden som biologisk mångfald och rekreation upprätthålls. Genom att inte låsa naturvärdena till en specifik plats ges förutsättningar för ägaren att cirkulera dem inom ägandet över tid.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet tar initiativ till en ny skogsvårdsmodell med ambition att stärka klimatnyttan, den biologiska mångfalden och ägandet

att utgångspunkten i en ny skogsvårdmodell ska vara att möjliggöra långsiktig planering och högt virkesuttag samtidigt som naturvärden som biologisk mångfald och rekreation upprätthålls

Distriktsstyrelsens yttrande

Skogen är en av Sveriges största tillgångar. Både ur ett folkhälsoperspektiv, ett ekonomiskt perspektiv och ett klimatnyttoperspektiv. Motionärerna lyfter behovet av en långsiktig och hållbar skogsvårdsmodell som tillgodoser samtliga dessa perspektiv och parametrar. Samtidigt vet vi också att det privata ägandet av skog utgör garanten för just hållbarhet och långsiktighet. Genom att, som motionärerna föreslår, skapa en ny skogsvårdsmodell kan vi öka både det ekonomiska uttaget av skogen och dess mångfaldsvärden, samtidigt som vi förbättrar skogens klimatnytta.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

att bifalla motionen

Motion nr 18

Motionärens namn: Agneta Åkerberg, Falkenberg

Medmotionär:

Peter Feuerbach, Halmstad

Smart hushållande med vatten

Det gäller att hålla vattnet på rätt ställen i tätort och i landskapet

Rent vatten till rätt ändamål – en omställning av utsläpp av oss förbrukade rent vatten behövs.

Svinnet av rent dricksvatten till följd av den dagliga vattenförbrukningen i hushållen utgör än idag en av våra stora utmaningar. Det räcker inte att bara vara sparsam med vattnet. Vi måste samtidigt fokusera på effektiva lösningar för vattenrening. Tillståndsmyndigheternas dragning mot att endast bevilja tillstånd för beprövad teknik gör det svårt för nya reningsinnovationer att bli prövade. Därför är det av vikt att också tillåta mindre reningsanläggningar där fastighetsägare lokalt tar ansvar för omhändertagandet av avloppsvatten. Exempelvis som reningsprocesser där inte bara kemikalier utan också vattenlevande växter är involverade, eller där helt ny teknologi ska testas.

Den ökade andelen hårdgjorda ytor i tätorter och vid till exempel handels- och industriområden, skapar nya utmaningar för dagvattenhanteringen. För att hitta klimatsmarta och utvecklande möjligheter krävs många nya tekniska lösningar. Därför är det viktigt att samhället tillåter och bejakar både innovativa och beprövade lösningar.

Infrastruktur av våtmarker och dammar i landskapet

Anläggandet av våtmarker och dammar i jordbrukslandskapet är viktigt för en hållbar tillgång på vatten. För den biologiska mångfalden är den här typen av åtgärder viktig för att skapa livsmiljöer i ett allt mer storskaligt och ogynnsamt åkerlandskap för många fåglar, groddjur och insekter. Våtmarker och dammar kan också med fördel läggas i skogslandskapet. Då hamnar vi ofta högt upp i avrinningsområdet och skapar på så sätt förutsättningarna för grundvattenbildning med bra kemiska egenskaper. Samtidigt minskas hastigheten på vattnet, vilket bidrar till minskad risk för översvämning nedströms och minskad erosion, samt ökade möjligheter för jordpartiklar att sedimentera på vägen mot havet och i slutändan mindre näringsbelastning på våra kustnära vatten.

Ansaret för dammarna längs motorvägen E6 och dess underhåll är otydligt. Vi vet idag att på många håll är dammarna otillräckliga för den ökande och plötsliga nederbörden. Avrinningen från dem gör att vattennivån i angränsande diken och kanaler höjts, vilket fått till följd att anslutande åkerdräneringar inte fungerar som de ska. Föroreningar i form av däck- och vägsitage, oljerester, med mera ansamlas i dammarna men det finns ingen plan för hur detta ska omhändertas.

Kunskap om vattenrening och dammar finns nära till hands i Halland, Hallands Hushållningssällskap och Högskolan i Halmstad forskar och utvecklar nya metoder för en effektiv dagvattenhantering.

Lokala lösningar skapar också kunskap och engagemang för vattnet och dess användbarhet. Sårbarheten minskar också med mindre lokala

lösningar som komplement till de nödvändiga storskaliga reningsanläggningarna.

Vi föreslår partistämman besluta

att offentliga aktörer skall gå före och bygga vattensnålt och i sitt upphandlingsförfarande premierar ny innovativ teknik

att Länsstyrelsernas uppdrag ändras så att tillsynsmyndigheter kan ges större utrymme att genomföra lättnader/undantag där lösningar och tekniker ses gynna målet. Målet och nyttan ska vara i fokus

att i planprocesser tydliggöra behovet av innovativa lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten

att tillståndsmyndigheter och andra offentliga aktörer för en aktiv dialog med och stöttning av såväl privata som offentliga forskningsmiljöer, både nationellt och lokalt

att Trafikverket ska ges ett tydligt uppdrag att se till så att dammar i anslutning till vägar fyller sin funktion

Distriktsstyrelsens yttrande

Dagvattenhanteringen är en viktig parameter i arbetet med att hitta nya och kloka lösningar kring vår vattenförbrukning. Att låta den offentliga och gemensamt ägda verksamheten gå före, och pröva nya innovativa lösningar, tror distriktsstyrelsen är en klok väg att gå. Exempel som det offentliga kan ge genom sina exempel sporrar utvecklingen även för de privata aktörerna. I det offentliga har vi också ett gemensamt och allmänt ansvar att driva utvecklingen av dagvattenhantering framåt.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

att bifalla motionen

Motion nr 19

Motionärens namn: Agneta Åkerberg, Falkenberg

Medmotionär:

Peter Feuerbach, Halmstad

Smart klimatarbete för rent vatten

Rent vatten och gott miljöarbete hand i hand med brukande av jord och skog

Långsiktig helhetssyn är avgörande när vi pratar om klimatsmarta lösningar för vattentillgång och en hållbar jord- och

skogsbruksproduktion. En åtgärd kan annars lätt krocka med en annan. Det kan vara lagstiftning, biotopförändringar, orimliga ekonomiska kostnader eller att målet helt enkelt missas.

Det finns ingen motsättning mellan brukande av jorden och rena vattendrag. Livsmedelsproduktion säkras genom god jordhälsa vilken bibehålls med tillgång på rent vatten. Genom forskning vet vi tex att det goda mikrolivet som skapas i en gräsvall renar vattnet från orenheter. Åtgärder som ger god effekt på vattenkvaliteten, utan att sänka produktionen för lantbruket, är de åtgärder som kommer att få bäst gehör och som det därmed finns störst incitament för att genomföra. Ett win-win-koncept.

Lokal kunskap krävs för att bedöma varje skyddsvärt vattenområde för sig utifrån sin unika förutsättning.

Jordbruk, skogsbruk och annan markanvändning står för 23 procent av de klimatutsläpp som människan orsakar. Men naturens processer kan absorbera en tredjedel av de fossila utsläppen. Inlagring av kol i skog och vall är av stor betydelse både för målet med begränsad temperaturförhöjning och för bördigheten i våra jordar. För att nå bästa effekt krävs alltid god lokal kunskap och hänsyn.

Vi föreslår partistämman besluta

att Miljöbalken och Plan och Bygglagen moderniseras så att goda initiativ, som gynnar ett hållbart brukande av resurser, kan förverkligas

att Länsstyrelsernas uppdrag ändras så att tillsynsmyndigheter kan ges större utrymme att genomföra lättnader/undantag där lösningar och tekniker ses gynna målet. Målet och nyttan ska vara i fokus

att Centerpartiet både på nationell och regional nivå stöttar och bidrar till utveckling av såväl nationella som lokala forskningsmiljöer

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen bedömer, likt motionärerna, att nuvarande lagstiftning och därmed även myndighetsutövningen är gammalmodig. Lagstiftningen har inte kunnat följa de senaste årens utveckling, vilket i sin tur begränsar möjligheterna till nya innovativa lösningar. En modernisering av berörda lagstiftningar och ett förändrat tillsynsuppdrag för länsstyrelserna, tror vi därför är nödvändigt för en god utveckling.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

att Bifalla motionen

Motion nr 20

Motionärens namn: Monica Hansson, Falkenberg

Rena vatten från läkemedelsrester

”Läkemedel som kommer ut i naturen påverkar fiskar och vattenlevande djur redan vid mycket låga halter. Antibiotika i miljön kan dessutom allvarligt skada vår hälsa” Det skriver Naturvårdsverket på sin hemsida.

De senaste 20 åren har läkemedelskonsumtionen fördubblats. Under och efter användning utsöndras de flesta läkemedel ur kroppen via urin och avföring. Avloppssystemet är därmed den största spridningsvägen för läkemedelsrester till miljön. Läkemedel är kemiskt stabila och reningsverken är inte alltid och överallt byggda för att kunna ta emot läkemedel, halterna minskas därmed inte i reningsprocessen. Ny teknik finns som även tar bort läkemedelsrester i avloppsvatten. Det är angeläget att den utvecklas och används. Det finns fullskaliga reningssteg som bland annat med hjälp av ozon kan rena och ta bort läkemedelsrester till 90 procent ur avloppsvattnet.

Det är angeläget att denna metod och andra innovationer används för att skona vår miljö och vårt vatten. En viktig framtidsfråga.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet arbetar för att reningsverken kompletteras och utvecklas så läkemedelsrester kan minimeras i vårt vatten

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens syn kring reningsverkens behov av anpassning till nya förutsättningar. Vi har under senare år kunnat följa forskningen kring läkemedelsrester i våra vattendrag och sjöar. Distriktsstyrelsen oroas, likt motionären, av de uppgifter som under senare tid uppdagats.

Distriktsstyrelsen anser att det behövs både mer forskning, kontrollfunktioner och innovativa reningslösningar för att nå positiva resultat. Resultat som vi också behöver se snabbt.

En väg framåt till ett renare vatten är att reningsverk kompletteras med den senaste tekniken, så som motionären föreslår. Detta får dock inte utesluta att andra småskaliga försöksanläggningar samtidigt anläggs, för att därigenom fortsätta både den biologiska och tekniska utvecklingen på området.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman

att bifalla motionen

Motion nr 21

Motionärens namn: Lennart Ohlsson, Hylte

Motion om höjning av maxtaxa inom barnomsorgen

När man införde maxtaxa inom barnomsorgen fick föräldrar/vårdnadshavare med höga inkomster en avsevärd sänkning av sina kostnader.

Nu har uppdraget förändrats från barnomsorg till förskola med ett utökat uppdrag och med nya krav på kompetens hos personalen.

För att kunna hålla bra kvalité på personal med stor andel förskollärare och rimligt stora barngrupper har kommunernas kostnader ökat mycket, men föräldrarnas/vårdnadshavarnas kostnader har inte ökat i samma utsträckning. Jag anser det rimligt att föräldrarnas del av kostnaderna för det utökade uppdraget bör öka. Det bör av fördelningspolitiska skäl ske genom att höja inkomsttaket (för närvarande 50.340:- månad), inte genom en höjning av procenttalen.

En höjning med t.ex 10.000:- Det skulle öka månadskostanden för den "som slår i taket" med 300:- , från 1.510:- till 1.810:-. Inte orimligt för föräldrar/vårdnadshavare med inkomster på över 60.000:- månad.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet arbetar för en uppräknig av inkomsttaket för avgiftstaket inom förskolan

Distriktsstyrelsens yttrande

Det är inte rimligt att inkomsttaket för maxtaxa ligger fast när löneutvecklingen i samhället ökar. Med dagens system innebär det att vi betalar mindre och mindre i förhållande till våra inkomster. Det innebär också att resurserna urholkas eller att mer allmänna medel fås i anspråk för att bibehålla kvalitén.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen

Motion nr 22

Motionärens namn: Karin Green, Kungsbacka

Låt nyblivna föräldrar få behålla sin SGI längre

Om en kvinna blir gravid igen innan hennes barn blivit 1 år och 9 månader gammalt, behåller hon den SGI, sjukpenninggrundande inkomst, som hon för närvarande har även till nästa föräldraledighet. Under hela första året av föräldraledigheten står hon kvar på samma SGI, även om hon snålar med uttag av föräldrapenningdagar. Ofta planeras sedan nästa graviditet inom 1 år och 9 månader, oavsett att det är slitsamt för kvinnokroppen. På detta sätt är många mammor hemma länge, utan att spendera så stor del av föräldrapenningdagarna. Men de får många år med låg inkomst.

Samma möjlighet att förlänga tiden med sitt lilla barn, utan att riskera sin SGI, står inte till buds för pappor, som av naturliga skäl oftast är hemma den senare delen av föräldraledigheten. Efter barnets ettårsdag måste föräldern, i regel pappan, ta ut full föräldrapeng, för att inte sänka sin SGI. Detta är ett kvarstående hinder för ett jämnare uttag av föräldraledighet, en mer jämställd livsinkomst och pension samt lika möjligheter att vara en närvarande förälder.

Det stora flertalet föräldrar är hyfsat friska och råkar inte ut för någon olycka under småbarnsåren. Därmed torde kostnaden vara minimal för att låta båda föräldrarna behålla sin SGI under längre tid. Däremot skulle vinsterna för både familjerna och samhället kunna bli stora med ett mer jämställt förhållande till barnen och en mer jämställd ekonomi.

Jag föreslår partistämman besluta

att den tid som föräldrar får behålla sin SGI när de fått barn förlängs till tre år

att den tid som föräldrar får behålla sin SGI när de fått barn förlängs

Distriktsstyrelsens yttrande

Genom ändringar i befintligt stöd kunna främja ett jämställt förhållande och relation samt en mer jämställd ekonomi är en vinst för samhället i stort och uppmuntrar kommande generationer till ett mer jämställt samhälle.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att bifalla motionen.

Motion nr 23

Motionärens namn: Jenny Håkansson, Halmstad

Stöd till transnationellt adopterade samt granskning av transnationella adoptioner

Cirka 60 000 personer i Sverige i dag är transnationellt adopterade många är sedan länge vuxna. Trots detta rådfrågas man som adopterad sällan eller aldrig i frågor som påverkar våra liv och rättigheter.

Idag sköts ansvaret för arkivering av dåtida och nutida adoptionsakter av civilsamhällesorganisationer. Det innebär att vill man komma åt sina handlingar får man kontakta den adoptionsorganisation som förmedlade adoptionen. Finns inte denna organisation kvar kan man bara hoppas att dessa handlingar har överlämnats till ett arkiv och att M FoF (Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd) har kunskap om vart man kan vända sig. Det är inte rättssäkert, giltigt ur ett likabehandlingsperspektiv eller värdigt att så viktiga handlingar som berör ett barns start i livet och i ett nytt land i en ny familj, kan spridas vind för våg.

Den senaste tiden har media återigen uppmärksammat de frågor som finns kring transnationella adoptioner. Nederländerna har valt att stoppa alla adoptioner liksom Danmark tidigare tillfälligt gjort. Sveriges bör tillsätta en statlig utredning som granskar samtliga transnationella adoptioner som genomförts till Sverige. Utredningen bör ha särskilt fokus på rättssäkerhet och transnationellt adopterades rättigheter samt inkludera en etisk prövning.

Transnationellt adopterade i Sverige behöver få möjlighet till kännedom om sitt biologiska ursprung och sin livshistoria. För att detta ska bli verklighet borde svenska staten erbjuda transnationellt adopterade ett ekonomiskt bidrag för att täcka kostnader som uppstår i samband med resa till ursprungslandet och ursprungssökning. I dag finns inget sådant bidrag för adopterade. Däremot finns ett adoptionsbidrag om 75 000 kronor som blivande adoptivföräldrar (adoptanter) kan ansöka om. Det viktiga är alltså vuxnas längtan efter barn och familj, inte barnets rätt till ursprung och förståelse kring sin bakgrund och sitt ursprungsland.

MFoF har av regeringen fått i uppdrag att under 2020-2021 genomföra ett pilotprojekt för individuellt stöd till internationellt adopterade i samband med ursprungssökning. Detta stöd bör bli permanent samt i högre grad informeras om till dem som uppdraget berör.

Jag föreslår partistämman besluta

att MFoF bättre ska informera och marknadsföra kring den möjlighet av stöd som myndigheten erbjuder i samband med ursprungssökning

att Sverige ska erbjuda ett ekonomiskt bidrag för att täcka kostnader som uppstår i samband med resa till ursprungslandet och ursprungssökning

att ansvaret för transnationella adoptioner ska ligga hos en statlig myndighet. Detta ansvar bör inkludera förmedling av transnationella adoptioner samt all arkivering av adoptionsakter, både dåtida och nutida

att det inleds en granskning av de adoptioner som hittills genomförts till Sverige för att ge ett tydligt svar på hur många som skett på ett rättssäkert, etiskt och moraliskt vis

att ge de adopterade och deras adoptivfamiljer, samt i den mån det går och finns önskemål om, den biologiska familjen möjlighet till kännedom om varandra

Distriktsstyrelsens yttrande

Rättssäkerheten för en adoption måste bli mycket bättre. Det måste säkerställas att det handlar om att det är föräldralösa barn som ska få föräldrar. Allt annat kommer bara leda till en osäkerhet genom hela livet både för de som adopterar och för de som blir adopterade. Det är viktigt för ett "mottagarland" att se till att rutiner och arbetssätt finns som garanterar att allt går rätt till. Brister måste åtgärdas och resurser tillföras angående ursprungssökning för att ge adopterade en möjlighet att söka sitt ursprung.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen.

VÅRD OCH OMSORG

Motion nr 24

Motionärens namn: Anette Ivarsson, Falkenberg

Stärk vårdcentralernas prehabiliterande verksamhet

Bakgrund: Sveriges befolkning ökar och andelen äldre ökar kraftigt vi lever längre, vilket är väldigt positivt. Att få leva ett aktivt rikt liv efter sin pensionering är vad alla önskar sig. Tyvärr ser de senaste rapporterna inte ut riktigt så. Det finns rapporter som säger att vi kan leva tills vi blir 100 år men de sista 20 åren lever vi som multisjuka. Vad det så vi tänkte? Tror inte det. Hur kan vi stärka och förebygga så att vi kan leva det liv vi önskar efter 60+? Framtiden för äldre och nyblivna pensionärer ser olika ut dels beroende på var man bor och har förutsättningar. Att det även ser olika ut från regionerna är en aspekt att titta på. I VC grund uppdrag finns för lite prioritet på en prehabiliterande hälsovård.

Syfte: VC finns i alla närområden både på landsbygd och i staden. De har en lokal förankring till vilka personer som listat sig till respektive VC. Hur viktig VC betydelse och roll är ser vi inte minst nu i pandemin, den har även ökat. Varje VC skulle kunna fånga upp/skapa aktiviteter som riktar sig till olika grupper, ge information och ha hälsoträffar. Men i dagens ersättningsmodell finns inte detta med som en prioritet. Vi behöver skapa en ny ersättningsmodell som ger VC större frihet utifrån var de är belägna och att allt fler grupper i samhället har behov av hälsoförebyggande åtgärder

Sammanfattning: Statistiskt blir Sveriges befolkning äldre och äldre, men blir mer multisjuka. Hur kan vi hålla den allt större gruppen äldre personer så friska som möjligt? Desto längre vi håller oss friska desto mindre påfrestningar på individ, familj och samhälle.

Jag föreslår partistämman besluta

att se över vårdcentralers ersättningsmodell till att även premiera prehabiliterande verksamhet

att vårdcentraler skapar prehabiliterande åtgärder utifrån människorna i områdets behov

att vårdcentralen ges möjlighet till mer samarbete mellan olika aktörer exempelvis hälsoorganisationer, räddningsväsende, polis, Röda Korset och pensionärsföreningar

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionären lyfter vikten av att primärvården via vårdcentralerna arbetar prehabiliterande. Distriktsstyrelsen anser att det är stor vikt för Vårdcentralerna att arbeta förebyggande.

Primärvården jobbar ju med Vårdval i de flesta regioner. Halland var först ut och p.g.a det så har avtalen och uppdragen utvecklats över tid.

I vårdcentralens uppdrag oberoende om det är en offentlig eller privat vårdcentral ingår att arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande. Man ska ha rutiner för att identifiera ohälsosamma levnadsvanor och arbeta sjukdomsförebyggande. Patienterna ska erbjudas rådgivande samtal för att förändra ohälsosamma matvanor och olika riskbruk. Verksamheten ska ha samarbete med frivilligorganisationer.

Detta är det uppdrag som åläggs vårdcentralen och som ersättningsmodellerna också är satta efter. Att arbeta med förebyggande hälsoarbete bland äldre innebär en win/win, friskare patienter, lägre kostnader för Vårdcentralen.

Att som motionären föreslår tillföra ytterligare pengar till vårdvalet för det föreslagna arbetet anser inte distriktsstyrelsen är befogat.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta **att** avslå motionen

Motion nr 25

Motionärens namn: Anna Roos, Hylte

Medmotionär:

Mari-Louise Wernersson, Falkenberg

Insatser för barn med fetma och/eller psykisk ohälsa

Barn med fetma vittnar i många fall om en tydlig påverkan på livskvalitén. Fetma är en kroniskt och komplex sjukdom med stor risk för allvarliga följsjukdomar, till exempel typ 2-diabetes, högt blodtryck, hjärt- och kärlsjukdomar, leverförfettning, infertilitet och olika former av cancer. Det viktstigma som finns i samhället medför också att barnen många gånger lever i ofrivillig ensamhet och utsätts för mobbning vilket leder till en högre risk att inte fullfölja sin skolgång. Studier har visat att denna grupp barn- och ungdomar når sämre skolresultat, har högre frånvaro och är överrepresenterade som "hemmasittare". Många mår väldigt dåligt psykiskt.

I Sverige har cirka 4 procent av barn och ungdomar fetma. Samtidigt visar tio års lyckosamt arbete med Friskvårdsgruppen i Kungsbacka att det går att vända trenden. Friskvårdsgruppen handlar om att röra på sig på ett roligt sätt och samtidigt få nya vänner. Exempel på

aktiviteter som ingår är simning, ridning, gymträning, matlagning samt lägerverksamhet. De aktörer som samarbetar kring barnen är barnläkare, dietister, hälsopedagoger, ungdomskonsulenter, skolsköterskor, skolkuratorer, idrottslärare, familjestödsteam, idrottsföreningar och företag. Samverkan sker på bred front med barnet i fokus. Stor vikt läggs vid att barnen ska klara skolan och få en högre självuppskattad livskvalitet. Som grupp har de som deltagit i frivårdsgrupperna, trots stora svårigheter, slutfört sin skolgång i samma utsträckning som övriga jämnåriga.

Vi vill poängtera att tidiga insatser är viktigt. Ju tidigare man börjar desto större är chansen att lyckas. Samma koncept och upplägg har visat sig vara välfungerande för barn med psykisk ohälsa och andra funktionsnedsättningar. Det handlar om att bryta utanförskap och främja känsla av sammanhang.

Vi föreslår partistämman besluta

att sprida modell för barn med fetma, funktionsvariation och psykisk ohälsa, inspirerad av den modell som finns i Kungsbacka och Region Halland i hela landet

Distriktsstyrelsens yttrande

Att insatser som möter barn och unga där de är i sin livssituation genom att stärka självförtroende, självkänsla samt att ge stöd i nya utmaningar ger effekter på många viktiga områden och ökar livskvaliteten vittnar tydligt utkomsten av friskvårdsgruppernas tioåriga arbete om. Det vore därför ett misstag att inte sprida kunskapen från modellen och främja implementering i hela landet.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen

Motion nr 26

Motionärens namn: Monica Hansson, Falkenberg

Miljöhänsyn vid upphandling av läkemedel

Läkemedel, som inte bryts ner i kroppen eller i reningsverk hamnar i våra vattendrag. Farhågorna om hur det påverkar oss och miljön ökar. En medveten hantering av läkemedel är viktigt för en hälsofrämjande hälso- och sjukvård.

En lång tids forskning visar att vissa läkemedelssubstanser ger skadliga effekter när de hamnar i naturen.

Läkemedelsrester kan nå naturen både vid tillverkning och användning.

Produktionskedjan för läkemedel är ofta lång och omfattar en rad olika steg där flera företag i olika länder kan vara inblandade. I flera av dessa steg riskerar läkemedelssubstanser att nå miljön i höga koncentrationer.

Mycket höga koncentrationer har identifierats i avloppsvatten från läkemedelsproducenter på flera platser i till exempel Indien och Kina. Allt fler studier tyder på att betydande utsläpp också förekommer vid industrier i västvärlden.

Genom att ställa krav i upphandling av läkemedel och systematisk uppföljning av kraven kan regionerna minska riskerna för att läkemedelsrester når miljön i produktionskedjan.

Jag föreslår partistämman besluta

att vid upphandling av läkemedel skall tillverkaren presentera en godtagbar standard av vilka miljöåtagande som sker vid forskning, tillverkning och distribution.

att motionen skickas till Centerpartiets riksdagsgrupp.

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen delar motionärens oro kring problematiken som finns med läkemedels klimatpåverkan.

Läkemedel har revolutionerat människors liv och livskvalité. Samtidigt genereras utsläpp till naturen som gett genetisk påverkan på bl.a fiskar. Genom krav i upphandlingar och arbete med konsumtionsmönster kan klimatpåverkan minska.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta:

att bifalla motionen

Motion nr 27

Motionärens namn: Agneta Åkerberg, Falkenberg

Medmotionär:

Christian Lidén, Halmstad

Friskvård är bästa vägen till en bättre sjukvård

Kan vi genom uppmuntran, egenvård och tidiga insatser förhindra att människor insjuknar är det den största vinsten för individen och verksamheten. Att ställa frågor, föra ett hälsosamtal, i samband med andra besök i vården är till nytta för både vården och individen.

För patienter med utmattnings- och ohälsoproblem kan Grön rehab sättas in i ett tidigare skede än vad som görs i dag. Ett hälsoteam bestående av t.ex. läkare, psykolog, sjuksköterska och hälsocoach

skulle kunna bli ett pilotprojekt för att hitta människor i riskzonen för utbrändhet.

Äldre är likt unga, en grupp som ofta hamnar mellan vårdens och omsorgens stolar. I äldres fall handlar det om att hälso- och sjukvårdslagstiftningen och socialtjänstlagen båda berör och reglerar var, när och hur äldre får vård. Den praktiska organiseringen av vården drabbar äldre. Att äldre ofta tvingas åka akut till sjukhus visar hur mycket bättre vården kan bli på att förebygga åkommor innan de blir akuta.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet arbetar för att erbjuda möjligheten till hälsosamtal i kvinnohälsovården, förslagsvis i samband med cellprovtagning.

att Centerpartiet verkar för att starta ett pilotprojekt med utgångspunkt i "Grön rehab" och med stöd av hälsoteam, som ska stötta personer i riskzonen för eller med nydiagnostiserad psykisk ohälsa.

att ett "äldrehälsovårdsprogram" ska erbjudas alla medborgare efter avslutat arbetsliv. Det ska baseras på vetenskap och vara inriktat på att dels fånga upp äldre med psykisk ohälsa, dels erbjuda förebyggande rådgivning kring kost, motion, fallskadeprevention, med mera.

Distriktsstyrelsens yttrande

Hälsosamtal och förebyggande vård

Det finns mycket personligt lidande att undanröja för individen och pengar att spara för samhället om vården allt mer jobbar förebyggande genom uppföljande hälsosamtal. Genom Artificiell intelligens (AI) och att arbeta med informationsdriven vård, kopplat till ökad kunskap om kopplingar mellan livsstil och sjukdomar så kommer vården ha ökad kunskap om individers kommande hälsoutveckling. Därav kommer förebyggande hälsosamtal att bli allt viktigare. När det gäller att vård av enskilda även allvarliga sjukdomar så kommer den enskilde individen att vara den som är den störste vårdgivaren. Detta genom att mediciner, teknik och övriga stöd utvecklas.

Att som motionärerna föreslår erbjuda återkommande hälsosamtal är viktigt för individen. Kompletterat med uppföljning genom appar och närmre kontakt med hälso- och sjukvården så kan en persons hälsoutveckling även följas. Detta fungerar idag inom bl.a. psykiatrin men kommer succesivt inom fler medicinska område.

Distriktsstyrelsen anser att det är bra att som motionärerna erbjuda hälsosamtal i samband med olika hälsokontroller.

Motionärerna föreslår ett "äldrehälsovårdsprogram" som ska erbjudas alla medborgare efter avslutat arbetsliv.

Motionens förslag om hälsoteam som stöttar Grön Rehab-verksamhet finns redan idag inom vissa regioner. Distriktsstyrelsen anser att det är viktigt att Grön Rehab och även rehabilitering med andra inriktningar finns som ett erbjudande tidigt när en person drabbats av psykisk ohälsa.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta
att bifalla första att-satsen
att i övrigt instämma i motionens intentioner.

Motion nr 28

Motionärens namn: Agneta Åkerberg, Falkenberg

Medmotionär:

Christian Lidén, Halmstad

Med digital akut, ambulerande vård och vårdkoordinator blir det "Nära Vård"

Flytta vården närmare patienten med digital akut

Med en digital akut går det att få råd och hjälp dygnet runt, få recept på medicin och boka tid med mera. Den digitala akuten är även ett stöd för kommunsjuksköterskor och distriktsläkare, där specialistsjukvården kan komma direkt hem via videolänk och på så vis samverka snabbt och enkelt.

Flytta specialistvården närmare patienten med hjälp av ambulanssjukvården

Region Halland har en hög kompetens inom ambulanssjukvården med specialistutbildade sjuksköterskor i flertalet ambulanser. Genom att ambulanspersonalen ges möjlighet att i större utsträckning hjälpa patienterna redan i deras hem med syfte att hjälpa patienten till rätt vårdnivå på bästa vis så kan resurser sparas och kvalitén öka. Det kan ske genom att ambulanssjukvården ges ett utökat uppdrag. Ge ambulansen möjlighet att direkt boka tid till vårdcentral, ordna transport till vårdinrättning och undersöka falltrauma, utesluta enkla frakturer i hemmet genom mobil röntgen. Genom att på detta sätt flytta specialistvården närmare patienten så skapas ökad trygghet genom att använda resurser effektivt.

Öka stödet till patienterna med mobila närsjukvårdsteam

Vårdcentralerna har i vårdvalet ett ansvar för sina listade patienter samt ett områdesansvar. Västra Götalandsregionen har infört speciella Närsjukvårdsteam för vissa patientgrupper. Erfarenheter där visar att vårdkonsumtionen för patienternas besök på akutmottagning, slutenvårdsdagar och oplanerade återinskrivningar mer än halverades. På Hallands sjukhus finns dagligen cirka 30 patienter inlagda som är medicinskt färdigbehandlade och som väntar på att kunna komma hem eller till vårdboende. Ett närsjukvårdsteam skulle kunna bli ett stöd för en snabbare utskrivning i avvaktan på att hemsjukvården eller kommunen är redo att ta över.

Erbjud multisjuka en vårdkoordinator

Patienter med flera olika sjukdomar benämns multisjuka, de utgör en liten del av befolkningen men behöver en stor del av sjukvårdens resurser. Därför skulle det vara en stor vinst för både patienterna och sjukvården att betrakta dem som VIP-gäster. En vårdkoordinator skulle kunna hålla ihop kontakterna och lotsa dessa patienter rätt i systemet i syfte att skapa kontinuitet och trygghet.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet arbetar för att det startas en digitala akutmottagningar som utformas så att de underlättar för patienter och personal

att Centerpartiet arbetar för att ambulanssjukvården kan få ett utökat uppdrag i att bedöma, behandla, hänvisa och hjälpa patienter till rätt vårdnivå

att Centerpartiet arbetar för att mobila närsjukvårdsteam införs inom primärvården. En brygga mellan specialistvård och vårdcentral

att Centerpartiet arbetar för att multisjuka erbjuds en vårdkoordinator som lotsar patienten rätt i systemet

Distriktsstyrelsens yttrande:

Både öppen- och slutenvården står inför förändringar. Bl.a. så har pandemin inom vissa områden på påskyndat utveckling av bl.a. digitala verktyg. Inom primärvården finns utmaningar med att många inte anser att öppettiderna är anpassade till människors behov och att det därmed har öppnats en marknad för fristående aktörer som erbjuder läkarkontakter dygnet runt via internet.

I anslutning till pandemin så har behovet av läkarmedverkan inom hemsjukvården och på korttidsboende blivit tydligt. Det är även lyft i IVO-utvärderingar av vården för de äldre under pandemin. I region Halland har det pågått ett projekt med läkarmedverkan i hemsjukvården. Från 1/1 2021 har verksamheten permanentats och

utökats. F.n. finns 7,5 läkartjänster som arbetar mobilt med att besöka patienter inom hemsjukvård och på korttidsboenden.

För att patienterna ska få rätt vård så måste både vården som sker i kommunal, privat och regional regi hänga ihop och vara följbara. Lagstiftningen måste ändras så att socialtjänstlagens och hälsosjukvårdslagens nuvarande hinder att dela information mellan olika aktörer undanröjs.

Distriktsstyrelsen anser att en digital akutmottagning bör startas, exempelvis via ett utbyggt 1177. Kompetensen inom ambulanssjukvården bör användas till triagering av patienten. Mobila närsjukvårdsteam kan utformas på olika sätt men distriktsstyrelsen anser att det är viktigt att dessa utformas i samarbete med kommunerna eftersom för många av patienterna finns ett delat ansvar mellan kommun och region.

Motionens sista uppsats att multisjuka ska erbjudas en vårdkoordinator är ett viktigt stöd för att den enskilde ska kunna ha en kontaktperson inom vården som ser till behov och vårdinsatsers samordning.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta
att bifalla motionen

Motion nr 29

Motionärens namn: Katarina Sundvall, Varberg

Medmotionärer:

Peter Lundin, Kungsbacka

Magdalena Petersson, Halmstad

Motion om länsstyrelsernas uppdrag avseende strandskydd

Idag har kommunerna huvudansvaret att pröva frågor om dispens från strandskydd. Samtidigt så har länsstyrelserna en obegränsad möjlighet att överpröva kommunala beslut om upphävande och dispenser. Många länsstyrelser är väldigt aktiva på detta område vilket ger en byråkratisk, centralistisk och trög process som drabbar markägare och inskränker äganderätten på ett icke önskvärt sätt.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet verkar för att begränsa länsstyrelsernas uppdrag avseende strandskydd till naturskyddsområden och liknande särskilt skyddsvärda områden

Distriktsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsernas tolkning och hantering av strandskydd hindrar utvecklingen idag. Det finns idag många mil av stränder som är skulle bli tillgängliga för fler om byggnation av bostäder och infrastruktur tilläts. I glesbygd och på landsbygd skulle fler attraktiva boplatser skapas. Underlag för service och fler investeringsmöjligheter skulle öka. Centerpartiet vill förändra strandskyddslagen, så att kommunerna får ökat självbestämmande. Det är i linje med motionärernas intention att minska länsstyrelsens inflytande. En utredning är presenterad med anledning av januariöverenskommelsen.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att instämma i motionens intentioner

Motion nr 30

Motionärens namn: Anette Ivarsson, Falkenberg

Medmotionärer:

Ann-Margret Kristensson, Falkenberg

Monica Hansson, Falkenberg

Motion om könsdysfori på barn och unga

På 10 år har könsdysfori eller även kallat könskorrigering på barn och ungdomar ökat med 2500 procent. Det är i yngre åldrar och övervägande bland flickor som ökningen är störst. Att gå in och ändra kön i pubertetsåldern kan bli problematiskt. Är man säker i tidig ålder och kan se vad det innebär att byta kön? Hormonbehandling är inte okomplicerad, med biverkningar och stor inverkan på den naturliga utvecklingen och en del i den process som i vissa fall inbegriper en operation som man ser fram mot. Att i tidig ålder låsa sig för detta gör att man riskerar stänga sig för andra alternativ som kunde vara väl så bra för framtida anpassning och hälsa. Det är ett livslångt beslut och det har visat sig att ungdomar som ångrat sin könskorrigering har ökat. Där blir det komplicerat och kan leda till livslång

traumabehandling. För att undvika problem inför framtiden bör information och samtal föregå även med föräldrar där de kan vara stöd och även bli involverade i förberedande undersökningar innan barnet fyllt 18 år. Könskorrigeringens program pågår under flera år.

Ministrarna Annika Strandhäll (S) och Alice Bah Kuhnke (MP) presenterade 2018 ett lagförslag som helt tog sin utgångspunkt i den enskildes självidentifikation. Man vill sänka åldern för när könsoperationer skulle vara tillåtna från 18 till 15 år och göra juridiskt könsbyte möjligt från 12 års ålder.

Vi föreslår partistämman besluta

att samtal tidigast bör börja vid 18 års ålder när ungdomen gått igenom puberteten. Innan dess kan man ha kontinuerliga samtal med ungdomen för att följa och stödja personen i sin integritet.

att föräldrar/vårdnadshavare är involverade under hela behandlingstiden som stöd.

att ta fram uppföljning/utvärdering vid vilka åldrar könskorrigeringarna börjar och i hur stor grad och eventuella biverkningar ungdomarna fått.

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionärerna lyfter en viktig och svår fråga kring unga transpersoner som har könsdysfori. Vi vill börja med att lyfta faktumet att 2500 procent låter som att det är väldigt många individer det rör sig om, men 2017 var det 563 tjejer mellan åldrarna 10-19 som var i behandling för könsdysfori. Och inte alla dessa får hormoner eller kirurgi.

Anledningen till att det har ökat är att kunskapen om transpersoner har ökat och samhällets acceptans för dessa har ökat- det är inte nödvändigtvis så att det finns fler transpersoner i landet än tidigare. En annan förklaring till ökningen kan också vara att de personer som ville ändra juridiskt kön tvångssterliserades fram till 2013. Att den lagen ändrades ledde förmodligen till en ökning där fler väljer att undersöka om könsdysfori är anledningen till att de mår dåligt.

Att ungdomar ångrar sig är såklart en risk, precis som för vuxna, det är dock inte en stor grupp individer det rör sig om. För att säkerställa att personer får rätt vård gör man noggranna utredningar med bland annat psykologer och psykiatriker, särskilt för den som är under 18 år. Utredningar för personer under 18 år tar flera år att göra, för vuxna är utredningen ofta något kortare. Utredningen syftar till att undersöka om en person upplever könsdysfori och om könsbekräftande vård är rätt åtgärd för personen i fråga. Utan en diagnos från professionella har man inte rätt till könsbekräftande behandling. Det enda man har rätt till i väntan på diagnos är stopphormoner som gör att puberteten avstannar och de har väldigt få

biverkningar. Genitala ingrepp görs inte på personer under 18 år. Och precis som vid andra utredningar tittar teamen på om det finns psykisk ohälsa eller andra hälsobekymmer som kan innebära att annan behandling behövs istället eller först. Majoriteten av unga som söker sig till en utredning får heller inte en könsdysforidiagnos.

Redan idag vill man i möjligaste mån involvera barnets vårdnadshavare och närmaste i processen, särskilt för barn under 18 år. Det är alltså redan idag möjligt för vårdnadshavare att vara involverade under hela behandlingstiden som stöd. Därför instämmer distriktsstyrelsen i andra att-satsens intention. Och vårdnadshavarna och närstående har till exempel ofta rätt till stödsamtal.

Idag är problemet snarare att det tar alldeles för lång tid att få den vård som behövs. Det är årslånga köer till vården för barn och vuxna med könsdysfori, som skapar ett oerhört lidande. För transpersoner idag som har könsdysfori är det väldigt svårt att få en remiss, man kan få vänta upp till två år innan man ens får träffa en vårdgivare första gången. Många unga vet att de är transexuella i väldigt tidig ålder, och transsexuella i allmänhet och transsexuella ungdomar i synnerhet är överrepresenterade i statistiken av psykisk ohälsa, självskadebeteende och självmord, bland annat för att de inte får den hjälp och stöd de behöver. Därför är det oerhört viktigt att de får behandling i tid. Barn som är i behov av vård måste få tillgång till den, något som stöds av FN:s barnkonvention som numera är svensk lag.

Vi ser det som positivt att fler unga reflekterar, söker kunskap och känner sig trygga nog att vara öppna med sina tankar kring könsidentitet.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman

att avslå motionens första att-sats

att instämma i andra att-satsens intentioner

att avslå motionens tredje att-sats

Motion nr 31

Motionärens namn: Gzim Ramadani, Halmstad

Alla skolor ska vara HBTQI-certifierade

Att alla barn och unga ska känna sig inkluderande i våra skolverksamheter är en självklarhet. Men i praktiken är det inte alltid så. Allt fler HBTQI barn och unga upplever vardagsdiskriminering i skolan och risken för psykisk ohälsa är större bland HBTQI-personer.

Att få vara sig själv utan att ifrågasättas borde vara en självklarhet! Med en HBTQI-certifiering av skolorna, skickas en tydlig signal till omvärlden att våra medarbetare inom skolan har en ökad kunskap om

HBQTQI-normer och HBQTQI-personers livsvillkor samt har förhållningssätt för ett inkluderande bemötande.

En certifiering av sådant slag ger konkreta verktyg för likabehandling och normer kopplat till alla diskrimineringsgrunder, som etnicitet, funktionsnedsättning, kön, könsöverskridande identitet och uttryck, religion, sexuell läggning och ålder. På så sätt får våra medarbetare och elever större kunskap och förståelse att respektera varandras olikheter och att alla människor ska behandlas jämlikt oavsett bakgrund.

Utöver detta säkrar vi också att vi arbetar enligt de globala målen i Agenda 2030, närmare sagt mål 10: minskad ojämlikhet och mål 16: fredliga och inkluderande samhällen.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet ska arbeta för att alla grundskolor ska bli HBQTQI-certifierade

att Centerpartiet ska arbeta för att alla gymnasieskolor ska bli HBQTQI- certifierade

Distriktsstyrelsens yttrande

Det är skolornas absoluta uppdrag att alla elever oavsett vem dom är, ska behandlas lika och med respekt. Kunskapen om HBQTQI behöver ökas och idag ingår inte någon djupare kunskap om detta i lärarutbildningen. Vi delar motionärens intentioner men detta är en större fråga än att lägga detta på en förening.

Centerpartiet arbetar för att HBQTQI frågor ingår i lärarutbildningen samt att ämnet ingår i undervisningen både i grundskolan och gymnasiet. Fram tills dess kan skolorna med fördel använda RFSLs eller andras utbildningar i ämnet.

Distriktsstyrelsen föreslår

att instämma i motionens intentioner

Motion nr 32

Motionärens namn: Mari-Louise Wernersson, Falkenberg

Medmotionärer:

Ann-Margret Kristensson, Falkenberg

Petra Eriksson, Falkenberg

Maria Larsson, Falkenberg

Motion om ersättare i EU-parlamentet

Demokratin är på många sätt hotad, detta måste vi förhindra. Ett sätt är att se över möjligheterna att inneha uppdrag och att ta förtroendeuppdrag ska vara lika för alla.

I EU-parlamentet finns inte möjligheten att kalla in en ersättare. Det gäller oavsett om man föder barn eller blir sjuk. Vid barnafödande får man tre månaders ledigt men partiet får ingen ersättare, en orimlighet då man trots frånvaro har ansvaret kvar. Tiden för föräldraledigheten är för kort och försvårar ett jämställt uttag.

Under en femårig mandatperiod kan dessutom sjukdomar göra att ersättare kan behöva kallas in. Man ska inte behöva avsäga sig uppdraget på grund av en tillfällig längre sjukdom.

Vi föreslår partistämman besluta

att Sverige driver på EU för införa ett system med ersättare för ledamöterna i EU-parlamentet

Distriktsstyrelsens yttrande

Att främja en hållbar arbetssituation för ledamöterna i EU-parlamentet gynnar demokratin som helhet. Precis som motionärerna skriver är det orimligt att det inte finns en möjlighet att kalla in ersättare vid barnafödande eller en längre tids sjukdom.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen

Motion nr 33

Motionärens namn: Petra Eriksson, Falkenberg

Medmotionärer:

Ann-Margret Kristensson, Falkenberg

Mari-Louise Wernersson, Falkenberg

Siv Nyman, Falkenberg

Maria Larsson, Falkenberg

Handfat på fler offentliga toaletter

Om du uppsöker en toalett på exempelvis en idrottsarena, flygplats, konferensanläggning eller nattklubb är risken idag stor att du får uträtta dina behov i ett s.k. toalettstås. Inne i ståset finns bara en toastol – handfatet är placerat i ett rum utanför.

Positivt med toalettståsen är att många toaletter får plats på ytan och på så vis kan köer minskas. Negativt med toalettståsen är att många personer, i synnerhet kvinnor, får problem när man inte har tillgång till rinnande vatten vid sitt toalettbesök.

Kvinnor har mens i ungefär 2 400 dagar av sitt liv. Många kvinnor, framförallt yngre tjejer, använder menskopp när de menstruerar. Det är ett hygieniskt, ekonomiskt och miljövänligt mensskydd (en menskopp kan användas i ca 5 år vilket resulterar i att mängden avfall reduceras drastiskt jämfört med bindor och tamponger). När man tömt sin menskopp i toastolen bör man av hygieniska skäl skölja av den innan den sätts tillbaks igen. Detta blir problematiskt i ett toalettstås eftersom man saknar ett handfat med rinnande vatten. Även vid byte av andra mensskydd som tampong och binda vill man omedelbart kunna tvätta händerna.

Det är i och för sig inte enbart menstruerande kvinnor som är i behov av rinnande vatten vid sitt toalettbesök. Om man exempelvis behöver byta inkontinensskydd, tömma sin stomipåse eller ostört ta sin medicin behöver man också ett handfat nära tillgängligt. I dagsläget får berörda personer söka sig till en handikapptoalett som enligt lag måste ha handfat. Handikapptoaletter har många krav på tillgänglighet men en standardtoalett har oss veterligen inga krav på att vara varken användarvänlig eller anpassad efter kvinnor och deras vardagliga behov.

Vi föreslår partistämman besluta

att det vid renovering och nybyggnation ska byggas fler offentliga toaletter som har handfat. Dessa bör även tydligt skyltas upp.

Distriktsstyrelsens yttrande

God hygien har aldrig varit så aktuellt som nu i och med pandemin. Att kunna tvätta sig noga om händerna är högprioriterat. Motionärerna lyfter andra perspektiv och då framförallt kvinnors. Det framgår med

all tydlighet att behovet är stort och därför är motionärernas förslag välgrundat.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att bifalla motionen.

Motion nr 34

Motionärens namn: Jenny Håkansson, Halmstad

Inför gratis mensskydd

SVT har utifrån uppgifter ifrån 1177 gjort följande uträkning:

Kostnaden för mens beror på flera faktorer: När den startar, när den slutar, hur många år man har mens, hur mycket man blöder och vilka mensskydd som finns tillgängliga.

I ett exempel med en flicka som får sin första mens när hon är 12, vilket är vanligt idag och sedan har mens i 40 år framöver håller man sig till ett genomsnitt enligt 1177.se.

”Ett paket bindor som går att köpa i en vanlig mataffär innehåller ca 10–16 bindor och kostar ca 25 kronor. Lägg sedan till ett paket tamponger för samma summa och samma innehåll.

Vi räknar med ett styckpris på 2 kr. Vi räknar också med att mensens pågår i 4 dagar och kräver 5 byten per dygn: $4 \times 4 \times 5 = 80$ kronor/månad eller $80 \times 12 \times 40 = 38\,400$ på en livstid

Till detta får man lägga kostnader för att tvätta extra, värktabletter, eventuell frånvaro från arbete och skola och för att ha olika mensskydd hemma för olika faser av mensens. Och än en gång – det är stor variation i både priser i butik och hur ofta man får mens eller behöver byta skydd. Det finns uträkningar på att den som hamnar i taket slutar på 70 000 kronor på en livstid.”

En menskopp är ett alternativ som inte finns med i SVT:s uträkning. En menskopp kostar ca 200 kr och är miljövänligare, men möjligtvis inte så bekväm för alla.

2019 infördes i Storbritannien gratis mensskydd i grundskolan. Man hade sett tillgången till mensskydd påverkade deltagande i undervisning. Har familjen inte råd att köpa mensskydd är det smidigare att låta flickan/kvinnan vara hemma under blödningsperioden. Det innebär alltså ca en veckas frånvaro från undervisning i månaden under hela skoltiden.

Genom att tillgängliggöra mensskydd i skolan avdramatiserar man mens, ger utrymme till en diskussion om mens och medverkar till att

minska stigmat som kan finnas kring mens. Samma uppnås genom att tillgängliggöra mensskydd för alla menstruerande kvinnor. 2020 införde Skottland gratis mensskydd till alla kvinnliga medborgare.

Sverige har en av de högsta beskattningarna i världen på mensskydd, 25% moms, kondomer har 6% moms. Att sänka momsen till 6% skulle främja samhällets inställning till mens.

Mens är under ca 40 år en naturlig del för 50 % av landets befolkning. Att det inte pratas mer om det, finns mer stöd och forskning kring det ger en bild av ett ojämnt och icke inkluderande samhälle. Det är naturligt och ett biologiskt faktum att kvinnor har mens. Utan mens finns det inte möjlighet till reproduktion.

Jag föreslår partistämman besluta

att införa gratis mensskydd för landets menstruerande invånare

att tillgängliggöra gratis mensskydd för menstruerande elever i grundskola, gymnasieskola samt högskola/universitet

att sänka momsen på mensskydd från 25% till 6 %

Distriktsstyrelsens yttrande

En motion om detta ämne 2021 känns märkligt. Märkligt att det inte redan är en självklarhet med gratis mensskydd. Ännu märkligare är att det är lägre moms på kondom än bindor. Distriktsstyrelsen är övertygad om att motionärens förslag redan hade varit genomdrivet om det varit mannen som varit den som haft behov av mensskydd. Med det sagt är det en självklarhet att mensskydd ska bli gratis.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att avslå motionens första att-sats

att bifalla motionens andra och tredje att-sats.

Motion nr 35

Motionärens namn: Henrik Arnesson, Kungsbacka

Motion om djurförbud, en livstidsdom?!

Det har varit mycket i media om missförhållanden i hanteringen av djur, b.l.a. i TV-programmet uppdrag granskning vad gäller lantbrukets djur. Där lyfts fram hur många som fått förelägganden o.s.v., det är en väldigt liten del av totala antalet producenter, och att de som misskött sig får förelägganden visar också att vårt kontrollsystem fungerar i många fall. Misskötseln har ofta en bakomliggande orsak, det är ju sällan den beror på elakhet mot djuren, det kan vara personliga tragedier, ekonomiska problem etc. Lantbruksnäringen dras ju med låg lönsamhet överlag så därmed krävs inte mycket för att det skall bli problem.

De som valt att arbeta med djur har oftast valt det av ett intresse, att de tycker om att jobba med djur. Det strängaste straffet förutom fängelse i upp till två år och böter är att få djurförbud, detta är nog det enda straffet i svensk lag som inte är tidsbegränsat, du kan ansöka om att det upphävs, men det finns ingen begränsning i tid.

Jag föreslår partistämman besluta

att straffet djurförbud omarbetas och att det tidsbegränsas efter hur allvarligt brottet är

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen instämmer i att den senaste tidens mediala fokus på just djurförbud och föreläggande för lantbrukare kan ge en sned bild av verkligheten. Det är en väldigt liten del av landets jordbrukare som råkar ut för denna dom. Lägg där till att huvuddelen av förelägganden och djurförbud som utfärdas i enlighet med djurskyddslagen gäller husdjur, så som hund och katt i privata hem. Alltså inte lantbruksföretagare. Den mediala bilden blir lätt något annat.

Brott mot djurskyddslagen är ett mycket allvarligt brott, som med kraft måste beivras. Samtidigt måste hänsyn tas till rådande omständigheter och den individuella rätten till prövning. Djurskyddslagstiftningen ger dock redan det utrymme som motionären efterlyser. Enligt djurskyddslagens 9 kap 2§ kan djurförbud utdömas både på visstid (tidsbestämt) och tillsvidare (utan slutdatum).

Distriktsstyrelsen instämmer med motionären, att ej tidsbegränsade straff leder till en osäkerhet kring den dömdes rättssäkerhet och rätt till ny prövning. Eftersom lagstiftningen dock redan uttrycker alternativa straffformer och möjlighet till prövning, anser distriktsstyrelsen snarare att det handlar om tillämpning av lagstiftningen än själva formuleringen i lagstiftningen.

Distriktsstyrelsen gör dock tolkningen att motionen handlar om att stryka lagstiftningens möjligheter att utdöma djurförbud på obestämd tid och därför yrkar distriktsstyrelsen bifall till motionen.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman:

att bifalla motionen.

Motion nr 36

Motionärens namn: PeO Cristenson, Kungsbacka

Medmotionärer:

Ulf Persson, Kungsbacka

Charlotte Wennerberg, Kungsbacka

Från gårdsförsäljning till saluhall

Vi äter och shoppar mat. Vi ser till att Vardagsmaten står på bordet och vi lagar delikatesser av olika slag. Mat är glädje och livsnödvändighet, mycket fixar vi själva och ibland äter vi både lunch och middag på restaurang, eller annan matsal.

Kunniga lantbrukare med erfarenhet, kvalitetsmedvetenhet och ihärdigt arbete levererar högklassiga livsmedel till oss, som vi kan förädla till god mat.

Det ska kännas och det är pålitligt och säkert.

Det finns gårdsförsäljningar som tillgodoser behov att få köpa direkt av livsmedelsproducenten, och det skulle vara en miljömässig vinst om flera gårdsförsäljningar kunde samverka i saluhallar. Utbudet blir större om flera gårdsförsäljningar samsas, dragningskraften blir större och inte minst blir det miljömässigt överlägset att samla istället för att sprida försäljningsställen.

Saluhallarnas optimala läge kan vara stadsprefert, även om traditionen har varit att saluhallsläget är mitt i stadskärnan.

Erfarenheter från Coronapandemin visar att hemleveranser från mataffärerna ökar kraftigt. Det är en förändring av konsumtionsvanorna som kommit för att stanna. Det är miljömässigt fördelaktigt, det är smart och bekvämt. Matdistributionen kommer förmodligen att utvecklas ytterligare på många sätt. Exempelvis plockas nu matkassarna i affärerna, men redan finns exempel på hur

plockningen i kassar till konsument flyttas till plock- och distributionsanläggningar utanför tätorterna.

Nya saluhallar för närproducerade livsmedel kan med fördel samlokaliseras och samordnas med den nya typen av plock- och distributionsanläggningar för livsmedel i stadsperifera områden. Men det är viktigt att de nya saluhallarna även kan betjäna konsumenter direkt genom drive-through system och/eller eller försäljningsöppningar på utsidan byggnaden.

Vi föreslår partistämman besluta

att föreslå utveckling och prioritering av att lokal matproduktion/försäljning utvecklas från Gårdsbutiker till Saluhallar

att de nya saluhallarna inte placeras i stadskärnan utan i anslutning till matdistributionsanläggningar i stadsperifera lägen

att de nya saluhallarna både tillåter försäljning till matdistributionsanläggningar och direkt till konsument genom drive/through, eller betjänade öppningar i fasaden

att pilotprojekt startas för utvärdering

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionärerna lyfter en intressant idé, men det är marknadskrafterna som avgör detta och inte politiska beslut. Här är de privata företagen en väldigt viktig del, där vi också måste se till utbud och efterfrågan. Det är även viktigt att tänka på att många lantbrukare bara vill ha en liten gårdsbutik vid sidan av sitt lantbruk och kanske inte ingå i ett större sammanhang. När de personer/företag som vill starta upp en saluhall och samordna gårdsbutiker då är det viktigt att politiken uppmuntrar och ser till att möjligheterna finns så att det arbetet kan påbörjas.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman

att avslå motionen.

Motion nr 37

Motionärens namn: Wennerberg Charlotte, Kungsbacka

Medmotionärer:

Katarina Sundvall, Varberg

Lisbeth Riberth, Falkenberg

Elisabeth Svensson Agerbjer, Falkenberg

Att bygga på jordbruksmark - Våga värna jordbruksmarken

En av Sveriges största utmaningar är att tillgodose en hållbar livsmedelsproduktion. Att öka självförsörjningsgraden av livsmedel i Sverige är ett prioriterat mål.

Detta försätter också bostadsbyggande ibland i en svår situation. För att bygga bostäder krävs mark och ibland används denna mark för livsmedelsproduktion. Av den anledningen är det av största vikt att vi är tydliga med när jordbruksmark får tas i anspråk.

Jordbruksmark med högt brukningsvärde är en viktig resurs som endast får bebyggas för att tillgodose betydelsefulla samhällsintressen. Detta endast när samtliga alternativa lösningar prövats och förkastats. Det är också viktigt att de gröna näringarnas förutsättningar, för att fortsatt bedriva sin verksamhet, säkerställs i de fall då jord- eller skogsbruksmark måste tas i anspråk för bebyggelse.

När jordbruksmark tas i anspråk för samlad bebyggelse, ska en hög exploateringsgrad tillämpas. Marken ska användas effektivt och föregås av en bedömning av förtättningsmöjligheter i befintlig bebyggelse innan i anspråkstagande godkänns. Jordbruksmark som står i tur att bebyggas måste kategoriseras utifrån brukningsvärde som ställs i förhållande till en produktionsförlust av livsmedel. Förlorat produktionsvärde och biologiska mångfaldsvärden ska kompenseras på annat sätt om dessa bedöms påverkas negativt av bebyggelse på platsen.

Vi vill därför att en ny modell för fördjupade översiktsplaner, FÖP, tas fram. En FÖP för livsmedel och mångfald. Denna FÖP skulle kunna underlätta planeringen då jordbruksmark måste tas i anspråk för samhällsviktig byggnation. En FÖP för livsmedel och mångfald ska utgå från livsmedelsproduktion och biologisk mångfald vid i anspråkstagande av mark.

En sådan FÖP kan i sin struktur utgå ifrån Jordbruksverkets "verktyg för kommuner vid byggnation på jordbruksmark", men med ett tydligt fokus på livsmedelsproduktion och biologisk mångfald.

Vi föreslår partistämman besluta

att förlorat produktionsvärde och biologiska mångfaldsvärden ska kompenseras på annat sätt om jordbruksmark tas i anspråk

att fördjupade översiktsplaner som berör jordbruksmark ska utgå från temat "produktionsförlust och biologisk mångfald

att en ny modell för fördjupade översiktsplaner tillämpas. Vi föreslår därför en fördjupad översiktsplan, FÖP, för livsmedel och mångfald

Distriktsstyrelsens yttrande

För att undvika motsatsförhållanden mellan en god livsmedelsproduktion och ett utökat bostadsbyggande måste nya planeringsgrepp anammas. Motionen lyfter två av framtidens viktigaste samhällsfrågor, bostadsproduktion och livsmedelsproduktion. Distriktsstyrelsen ser, likt motionären, inte att det måste finnas ett motsatsförhållande mellan livsmedelsproduktion och bostadsproduktion. Genom att ändra infallsvinkel i planprocessen, likt motionären föreslår, så kan vi hitta en samklang mellan dessa båda livsviktiga behov.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman
att bifalla motionen

Motion nr 38

Motionärens namn: Katarina Sundvall, Varberg

Medmotionärer:

Lisbeth Riberth, Falkenberg

Elisabeth Svensson Agerbjer, Falkenberg

Klimatsmart märkning av livsmedel

Det ska vara lätt att göra rätt är en paroll som Centerpartiet drivit i många år. Idag är vi många som gör vårt yttersta för att minska klimatpåverkan i vår vardag och det ställs också allt högre krav på att klimathänsyn ska tas i beaktande vid offentlig upphandling. Men när det kommer till att köpa livsmedel utifrån klimatsynpunkt är det inte lätt att göra rätt. Det finns gott om märkningar som tar hänsyn till olika aspekter. Det finns idag också flera olika klimاتمärkekningsystem. Gemensamt för dem alla är att de mäter klimatpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv.

Livsmedlens viktigaste funktion är att förse oss med energi och näring. När det gäller klimاتمärkeknings av livsmedel mäts vanligen påverkan på klimatet i enheten CO₂-ekvivalenter per kg livsmedel. Ska klimاتمärkeknings verkligen bli jämförbar och nyttig måste hänsyn även tas till livsmedlens vattenhalt och näringstäthet. Exempelvis kan gröna ärter och vitkål anses ha samma klimatpåverkan per kg räknat. Men med hänsyn till skillnader i vattenhalt och proteininnehåll får man

till resultat att gröna ärter är fyra gånger mer klimatsmarta än vitkål. Ett annat exempel är ost med en miljöpåverkan som anses vara minst fem gånger större än mjölkens. I själva verket förklaras detta endast av skillnader i vattenhalt.

Det är med andra ord nödvändigt att ett nytt gemensamt klimatmärkningssystem snarast får genomslag. Önskvärt är också att framtida system för klimatmärkning även tar hänsyn till hur, var och när ett livsmedel har producerats.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet tar initiativ till en gemensam definition för en klimatsmart märkning av produkter utifrån ett livscykelperspektiv för att göra det lätt för konsumenter att välja klimatsmart

att hållbarhetskrav skall ställas vid offentlig upphandling inom stat, region och kommun. Större fokus skall läggas på livsmedlens klimatavtryck och mindre på om de är ekologiskt producerade eller ej. Hänsyn skall också tas till hur, var och när ett livsmedel har producerats

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen instämmer i motionärernas beskrivning om otydlighet i märkning av livsmedel. Delvis på grund av mängden olika märkningar och vad de innebär, men också för att de utgår från olika parametrar. Att mäta den faktiska klimatnyttan på ett jämförbart sätt, är därför väldigt viktigt. När vi talar om hållbarhet måste hela spektrat av produktionens påverkan av klimatet tas hänsyn till.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman:

att bifalla motionen

Motion nr 39

Motionärens namn: Anna Roos, Hylte

Medmotionärer: Niclas Erlandsson, Hylte

Malin Svan, Hylte

Cirkus - kulturföretagare som lockar till skratt

Cirkus som kulturform blir allt mer sällsynt i Sverige. Det finns endast tre svenska Cirkusföretag; Brazil Jack som inte har några djur, Cirkus Rhodin och Cirkus Olympia, som roar sin publik med akrobatik, clowner, jonglörer och konster med olika tamdjur.

Centerpartiet i Hylte har uppmärksammat det lokala företaget Cirkus Olympia och gett dem Centerpartiet i Hallands utmärkelse #landetlever med motiveringen:

Cirkus Olympia sprider glädje till små och stora runt om i södra Sverige. Pandemin satte stopp för Cirkusen att åka runt till andra. När barn och familjer hört av sig om att få komma på besök till Cirkusen ställde Olympia upp och ställde om. De öppnade sin famn och sin verksamhet till familjer som kunnat hyra in sig i en cirkusvagn och fått uppleva Cirkuslivet inifrån. Cirkus Olympia bidrar till öppet landskap för sina betande djur, exotiska inslag och många skratt. Ni inspirerar och bidrar till att landet lever – både på gården i Drängsered och på era turnéer runt om till mindre orter i södra Sverige.

Vid utdelningen av priset fick vi träffa alla djuren på gården. Fick höra om arbetet med träningen inför olika nummer, fick besöka stallen och se beteshagarna, fick höra om den tillsyn länsstyrelsen gör kring djurhållningen och fick se de transporter där djuren transporteras. Här sitter inte vilda djur i bur. De djur som finns på gården är hästar, lamadjur, kameler, alpackor, getter och hundar. Alla djurarterna har funnits som tamdjur hos människor världen över under årtusenden.

Niklas Bengtsson, Cirkusdirektör, beskriver att dressyren tar till vara djurens flockegenskaper och naturliga beteenden i en koreograferad tablå, som uppnås genom beröm och belöningar. Djuren har under turnén tillgång till stora rasthagar där de rör sig fritt och hundarna bor med sin ägare precis som vilken sällskapshund som helst. Transporten från plats till plats sker i godkända djurtransporter och varar sällan mer än en timme.

Cirkus Olympia tar sitt djurskyddsansvar på största allvar, besiktigas regelbundet av länsstyrelsen och rättar sig efter lagar, regler och myndighetspåpekande. Innan årets första föreställning ska alla cirkusar besiktigas av länsstyrelsen, genom en så kallad inbesiktning.

Efter att Cirkus Olympia fått utmärkelsen har vi uppmärksamats på att Centerpartiet uttalar på hemsidan att:

"Låt vilda djur få vara i naturen – inte på cirkus

Vi tycker att djur som mår dåligt av att vistas i cirkusvagnar ska hållas borta från att visas upp på cirkus. Därför bör det också vara förbjudet att ha sådana djur på cirkus.

Men det finns också djur som inte på något sätt mår dåligt av att visas på cirkus, till exempel hundar. De kan må väldigt bra av att få den stimulans och träning som det innebär att uppträda på cirkus. Hundar finns ju också inom en rad andra områden, till exempel som knark- eller mögelhundar.

För oss är det självklart att vilda djur hör hemma i naturen. De ska inte visas upp på cirkus. Vi anser därför att delfinjakt i syfte att fånga in delfiner till djurparker är oacceptabelt, eftersom delfinen är en vild art."

Vi vill lyfta fram en annan bild av Cirkusar än den som Centerpartiet speglar på hemsidan.

Sverige förbjöd alla vilda djur relevanta för cirkus redan 1960, utom elefanter och sjölejon. Dessa pensionerades 2013 av svenska företag och sista gången en elefant uppträdde i en manege på svensk mark var 2014, på en tysk cirkus. Regeringen har infört förbud för sjölejon och elefanter på Cirkus från 1 april 2019.

Sveriges turnerande cirkusföretag är landets mest publika, reglerade, kontrollerade och dokumenterat bästa djurhållare. Djuren transporteras i specialbyggda lastbilar, årligen kontrollerade och godkända av inbesiktande länsveterinär. Häst- och hundsporternas transporter kontrolleras av bilprovningen.

Vi föreslår partistämman besluta

att hantera Cirkusföretagen på samma sätt som andra djurhållande företag som ska följa de djurskyddslagar och regler som finns

att uppdatera informationen på hemsidan kring Cirkusar då de inte stämmer överens med verkligheten och ger en skev bild om hur landets Cirkusar fungerar

Distriktsstyrelsens yttrande

Cirkus bedrivs, som företag, och ska självklart behandlas som alla andra företag. Både i attityd från politiska partier och i myndighetsutövningen. Det är bra att cirkusföretaget Olympia har uppmärksamats med priset #landetlever och att förutsättningarna för Cirkusföretag att verka i Sverige belyses. En cirkus har möjligheter att ta sig till många platser runtomkring i Sverige och bidrar till att låta hela landet leva.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen.

Motion nr 40

Motionärens namn: Christer Henriksson, Halmstad

Motion om bostäder på åkermark

Den svenska åkermarken skyddas i Miljöbalken 3 kap 4§ mot att tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar.

”Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk”.

I grunden är detta en bra bestämmelse.

Tyvärr har det inneburit att det är mycket svårt att få bygglov för enstaka bostadshus på landsbygden om huset placeras på åkermark. Detta på grund av att rådande rättspraxis inte anser att enstaka bostadshus utanför detaljplanlagda områden tillgodoser väsentliga samhällsintressen. Rättspraxisen tar heller inte någon hänsyn till markens brukningsvärde. T ex att den inte går att sköta rationellt med dagens maskiner och markens brukningsvärde mm.

Detta för med sig att det kan vara mycket svårt att få bygglov för ytterligare bostadshus på en lantgård som kan behövas vid en generationsväxling eller om flera syskon i en familj vill bo kvar på föräldragården. Det kan också vara problem om någon vill starta en verksamhet som är lämpligast om den ligger utanför detaljplanlagda områden. T ex en hundkennel och vill bygga ett bostadshus i anslutning till kenneln.

Jag föreslår partistämman besluta

att arbeta för att Miljöbalkens 3 kap 4§ förändras så att enstaka bostadsbebyggelse tillåts på åkermark där det inte förhindrar ett rationellt lantbruk och endast tar marginella arealer i anspråk

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen instämmer helt i motionärens tolkning av nuvarande tillämpning av Miljöbalkens 3 kap. 4§. En levande och attraktiv landsbygd med öppna landskap, livskraftigt företagande och god livsmiljö, bygger på att människor också kan bo på landsbygden. Nuvarande tillämpning av lagstiftningen försvårar avsevärt för både generationsboenden och helt nya bostäder för både äldre och yngre. Distriktsstyrelsen menar också att den biologiska mångfalden i

jordbrukslandskapet snarare gynnas av att fler människor bor där, än tvärt om. Det öppna landskapet behöver människan för att överleva och frodas, likväl som människan behöver det öppna landskapet.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta
att bifalla motionen

Motion nr 41

Motionärens namn: PeO Cristenson, Kungsbacka

Medmotionärer:

Ulf Persson, Kungsbacka

Charlotte Wennerberg, Kungsbacka

Joakim Carlson, Kungsbacka

Motion om egnahemsbyggande

Det råder bostadsbrist på flera håll i Sverige. Byggandet är trögstartat och många upplever att det inte är lätt att få igång bostadsbyggandet. Olika besvärande anledningar anges som orsaker till tröghet och fördröjningar. Priserna är mycket höga, och det är ibland anledningen till att startklara byggen inte igångsätts. Vid en internationell jämförelse är byggpriserna i Sverige mycket höga.

Unga människor har svårt att klara den ekonomiska tröskel som det innebär att köpa bostad, vare sig det gäller en lägenhet eller en villa. Ytterligare påfrestningar för det bostadssökande hushållet tillkommer då utbudet på hyreslägenheter är alldeles för litet och en väsentlig brist på hyreslägenheter råder. Lån och priser gör att unga människor skuldsätter sig för stora belopp och binder sig vid livslånga ekonomiska åtagande i unga år.

Bostadsbrist är inget nytt för vår tid. Jämför man dagens bostadssituation med historiska skeenden så finns hjälp att få, och inspiration att hämta, på hur tidigare generationer löst kniviga och pressade situationer för bostadsbehövande.

Under nästan 100 år byggdes tusentals nya hem i Sverige, som egnahems-byggeri. Egnahems-byggeriet utfördes med hög kvalitet, både gällande material och formgivning, som står sig väl än idag och utgör en inte oväsentlig del av vårt nuvarande bostadsbestånd.

Egnahems-byggeriet utfördes som ett gemensamt ordnat självbyggeri, med god organisation. Bra stads-/detaljplaner och husritningar med sammanhållna karaktärer, skapade bostadsområden med varaktigt höga värden, även vid en internationell jämförelse. Egnahems-byggarna erhöll fördelaktiga lån, och ekonomin för husbyggarna hölls låg. Historiskt har det varit människor med små inkomster som var egnahems-byggare. Den egna arbetsinsatsen var en förutsättning för

att hålla budgeten för husbygget. Tomterna uppläts med välreglerad tomträtt.

Vi vill med denna motion peka på möjligheten att skapa nya bostäder, genom att sätta igång en Egnahems-rörelse i Sverige. För att tillgodose bostadsbehovet hos hushåll med mindre ekonomisk styrka ska människor kunna skapa sina egna hem med hjälp av eget arbete som insats. Det har gjorts förut, och det kan göras igen.

Vi föreslår partistämman besluta

att det skapas förutsättningar för att ett Egnahems-byggeri kommer igång i Sverige

att kommuner upplåter mark för Egnahems-byggeri

att samverkan mellan stat och kommun ger möjligheter till fördelaktiga bostadslån

att inköp av byggmaterial sker genom god organisation och sakkunskap för att pressa priser

att sakkunnig organisation och ledning finns på plats

att stödja att bra och enkla Stads-och detaljplaner samt husritningar tas fram

att verka för att beslut tas inom stat, region och kommun för att Egnahems-byggeriet kommer att realiseras

att program och tidplan för igångsättning av Egnahems-byggeri tas fram

att pilotprojekt startas för utvärdering

Distriktsstyrelsens yttrande

De höga trösklarna för inträdet på bostadsmarknaden hämmar tillväxten och begränsar människors möjligheter att göra viktiga livsval, som att bilda familj, söka en utbildning, eller tacka ja till ett arbete.

Enligt Boverket rapporteras bostadsbrist av någon form i 212 av landets 290 kommuner. Det är en minskning jämfört med tidigare år, men i många kommuner är i situationen prekär. Det är främst unga, nya svenskar och personer med låg inkomst som drabbas. Dessa hänvisas ofta till en hyresmarknad som präglas av långa bostadsköer, låg rörlighet och höga hyror i nyproducerade lägenheter. Att äga sin bostad är i ett längre perspektiv mer fördelaktigt än att hyra, förutsatt att man har råd med kontantinsatsen för ett hus eller en bostadsrätt.

Egnahemsrörelsen var på sin tid ett svar på trångboddhet i storstäderna och idag 100 år senare kan vi se ett liknande mönster. Dock kan de sociala förhållandena inte jämföras med hur de var då. 1950 och -60 talets svar på bostadsbristen blev miljonprogrammet, med en satsning på såväl egnahem som hyresrätter, samtliga uppförda med omfattande subventioner och av varierande kvalite.

Motionärerna ser framväxten av en ny egnahemsrörelse som en väsentlig del av lösningen på dagens bostadsbrist. Distriktsstyrelsen delar den uppfattningen, men är i grunden kritiska till varje form av byggsbventioner och försök från statens sida att styra byggpolitiken. Det skall gå snabbt att planera, vara enkelt att söka bygglov och ekonomiskt överkomligt för de flesta att förverkliga sina drömmar om ett eget hus. Dagens kreditrestriktioner med bolånetak och dubbla amorteringskrav, i kombination med höga byggkostnader avskräcker många. Vi anser dock att det är kommunernas sak att styra över markanvändningen och utarbeta planer, vilka svarar mot medborgarnas behov. Staten kan ge förutsättningar genom att undanröja hinder och möjliggöra framväxten av ett bosparande som är fördelaktigt, jämfört med bankernas topplån.

Distriktsstyrelsen anser också att det främst är enskilda initiativ och näringslivet som ska möta efterfrågan på självbyggeri med erbjudanden. Det industriella byggandet har utvecklats mycket på senare tid och erbjuder paketerade lösningar från fabrik som i hög grad motsvarar vad motionärerna efterfrågar.

Sammanfattningsvis tycker vi att framväxten en egnahemsrörelse av modernt snitt är en vision som är värd att eftersträva, att olika åtgärder och beslut från stat, kommuner och myndigheter kan underlätta självbyggeri.

Distriktsstyrelsen föreslår därmed
att instämna i motionens intentioner.

Motion nr 42

Motionärens namn: Charlotte Wennerberg, Kungsbacka

Motion om skönhetsråd

Den byggda miljön i Sverige förändras ständigt.

Behov av att bygga nya byggnader finns hela tiden och många nya byggnader realiseras.

Äldre och uttjänta hus kommer att försvinna, men en del byggnader kommer att rustas upp och bibehållas och utvecklas.

Vissa hus tillskrivs stora ekonomiska värden medan en del hus har låga värden och vissa hus saknar nästan ekonomiska värde helt. Spännvidden är mycket stor. En del hus t.o.m. belastar ägaren med att var olönsamma.

Husens värde mäts dels i ekonomiska termer, men hus har också värden som inte kan mätas i pengar.

Kulturhistoriska värden, är svåra att mäta, men den byggda miljön kan betyda mycket för människor, som berörs. Kulturhistoriska byggnader finns av olika dignitet, både sådana hus som är mycket värdefulla och sådana som är ganska alldagliga. Olika Q och K-värden och byggnadsskydd skyddar värdefull bebyggelse enl. lag.

Den byggda miljön finns som bakgrund till den byggda verkligheten som omger människan och utgör en del av hennes identitet. Igenkänning, och "hemma-hörandekänsla" har ofta med befintliga hus att göra. Den byggda miljön angår inte bara dem som bor i husen, och/eller de som äger husen. Husen har betydelse för långt fler än de som bor eller bott i närheten, och de som är fästa vid stadens siluetter och olika byggda gaturum. Husen utgör en del av stadens identitet, och faktiskt också människans identitet; "Här hör jag hemma".

Vid nybyggnation och planläggning av blivande bebyggelse, förekommer många praktiska och ekonomiska överväganden. Många frågor regleras av olika lagar och förordningar, men utseendet av det blivande behandlas ibland med stor osäkerhet eller ibland okunnighet.

Jag föreslår partistämman besluta

att föreslå att det inrättas Skönhetsråd som stödjer kommunernas handläggning i planläggning av bebyggelsen, både befintlig och nyttillkommande

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen instämmer med motionären i de risker som idag, men även tidigare genom historien, finns då ny bebyggelse skall anläggas. Risker att ekonomi och funktion går förlorade andra viktiga värden är ständigt närvarande. Därför har både lagstiftaren och de lokala byggnadsnämnderna, med stadsarkitekter som stöd, en mycket viktig uppgift.

Skönhet är dock alltid en subjektiv bedömning. Vilka värden som skall vara bärande vid ett bygglov eller vid planläggning bedöms utifrån det utrymme lagstiftningen ger, men också utifrån vad den folkvalda beslutsfattaren ser. Distriktsstyrelsen anser att det bästa "skönhetsrådet" utgörs av de förtroendevalda beslutsfattare som är satta till att bedöma förslag och idéer. Till sin hjälp har dessa inte bara sin egen erfarenhet och kunskap, utan även stadsarkitekter och planarkitekter. Distriktsstyrelsen anser dock att utrymmet för att göra denna bedömning som förtroendevald idag begränsas av gällande

lagstiftning. Större utrymme borde ges för de kommunala nämnderna att fatta beslut om undantag för att därigenom möta behovet av "skönhetsvärden" i sina beslut. Med detta sagt, så anser distriktsstyrelsen likväl att det är hos den beslutande nämnden som ansvaret ligger och att det därmed inte föreligger något behov av inrättande av lokala, regionala eller nationella skönhetsråd.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman
att avslå motionen

Motion nr 43

Motionärens namn: Charlotte Wennerberg, Kungsbacka

Motion för grönare städer

Vi behöver fler bostäder i städerna, genom att förtäta mellan husen och bygga på höjden kan bostadsbeståndet ökas. Vi ser ingen motsättning i att bygga täta städer och att samtidigt skapa gröna värden.

Energieffektivisering och ny teknik för återvinning är en förutsättning för den gröna staden.

Det krävs dock mer för att staden ska bli grön. Ett sätt att påverka bostadsbyggandet i en grön riktning är att ställa krav på mängden kol som binds i husen. Val av byggmaterial och möjligheter till individuella energimätningar i hyreslägenheter bidrar till att nå dessa mål.

Att anlägga "ekotak" är en modell som måste provas. Staden är full av platta tak som idag endast används för ventilationsrum och hisschakt. "Ekotak" binder kol och bidrar till ökad biologisk mångfald. Grönområden och miniparker kan anläggas på taken och ekotaken kan också ge odlingsmöjligheter för hushållen. För att grönare städer ska bli verklighet ska krav framföras tidigt i planprocessen. För befintlig bebyggelse uppmuntras tillståndsgivande myndigheter att betrakta åtgärder för Eko-tak som en mindre avvikelser.

Jag föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet lanserar ett nationellt koncept för Gröna tak "Ekotak" i syfte att skapa en framtidsmodell för kolbindning, dagvattenhantering och energiproduktion i våra städer

Distriktsstyrelsens yttrande

Distriktsstyrelsen anser att denna motion ger en innovativ inriktning för framtidens gröna städer. Det är viktigt att vi vågar prova nya modeller för bostadsbyggnationernas möjligheter att bidra till klimatet.

”Ekotak” skulle med fördel kunna bli en bidragande faktor till att skapa grönare städer.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman

att bifalla motionen

Motion nr 44

Motionärens namn: Christer Henriksson, Halmstad

Medmotionärer:

Ingela Eriksson, Varberg

Fredrik Hansson, Kungsbacka

Charlotte Wennerberg, Kungsbacka

Gör det enklare att bygga nytt och innovativt

Regelförändringar i PBL skulle kunna göra planprocessen enklare, så att det blir lättare att börja bygga. Generellt ska myndighetskrav bedömas i en tillåtande anda, där varje bostadsprojekt bedöms utifrån sina unika förutsättningar.

Det är dyrt att bygga i Sverige. Sverige har bland Europas högsta byggpriser. Därför behövs genomgående reformer inom byggandet, och det behövs förändringar inom det regelverk som reglerar byggandet.

Det behöver utses provområden i Sverige som skulle kunna vara föregångare i syfte att testa gränser och för att bli framåtblickande provområden och föredömen inom byggandet Sverige.

Testbäddarna ska vara goda exempel för innovativt byggande som realiserar i tillåtande provområden.

Lättnader i lagstiftning och enklare myndighetskrav, utan att påverka säkerheten i bostaden, kan prövas också vid planändringar för att omvandla lokaler till bostäder.

I testbäddarna för innovativt byggande, går det också att pröva delningsekonomi, där vissa gemensamma funktioner kan samutnyttjas. Tvättstuga, gästboende och hobby- och festlokaler är exempel.

Lagstiftningen är ett hinder nu för att bostäder ska kunna producera el på ett maximalt sätt. Ledningar får inte dras mellan en fastighet till en annan fastighet med el producerat av solceller. Detta ska göras möjligt i testbädden. Allt i syfte att skapa bostäder med så låg energikostnad som möjligt.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet tar initiativ till att skapa testbäddar för innovativt byggande i Sverige i syfte enligt motionens intentioner.

Distriktsstyrelsens yttrande

Motionen berör ett viktigt område för Sveriges utveckling och välfärd. Många har idag svårt att få tag i en bostad och därför har Centerpartiet tagit fram många förslag för att underlätta byggandet i Sverige. Inte minst har Hallands riksdagsledamot varit drivande i frågan och ansvarig för dessa frågor i Centerpartiet. Vi håller med motionären att nu är dags att pröva dessa idéer och ytterligare idéer i praktiken genom att skapa testbäddar i Sverige. Vi ser gärna att Halland blir en testbädd och föregångare i Sverige.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen.

Motion nr 45

Motionärens namn: Charlotte Wennerberg, Kungsbacka

Motion om Open-Air arkitektur/Utomhus Bygge

Erfarenheterna från Coronaepidemin är bittra men leder också till nytänkande. Mycket av det som vi byggt för den offentliga miljön under de senaste decennierna har inneburit att öppna planlösningar, stora torg-bildningar och gallerior. Stora inglasade hus med blandade verksamheter har premierats och skapats. Klustertanken med mötesplatser har varit i fokus och vi har trott att genom att låta många verksamheter samsas i samma utrymmen så har synergieffekter erhållits.

Genom Coronaepidemin har vi blivit varse det senaste året att mycket av offentlig verksamhet har just sådan lokalutformning som vi undviker beroende på smittspridningsrisker. Attraktiviteten hos Gallerior, köpcentrum, allaktivitets/kulturhus, konserthus, simhallar, sportarenor, vårdinrättningar, väntrum, skolor, kontor...exemplen tar aldrig slut, ja, attraktiviteten har sjunkit mycket lågt och vi undviker helst dessa miljöer.

Denna ensidiga satsning i samhällets på byggnation av offentliga miljöers utformning bör kompletteras med högre grad av tanke på en post-Corona arkitektur. Helt enkelt att det införs krav på hänsynstagande till smittspridning vid offentliga lokalers utformning. Erfarenheterna från Corona-epidemin kan komma att påverka byggnadsutformningen från öppna planlösningar till open-air arkitektur.

Det finns exempel på utomhuskontor, där delar av verksamheten har flyttats utomhus, det finns dagis – och fritidsverksamhet som bedrivs ”i-ur-och-skur”. Det finns exempel på sjukhus och vårdinrättningar, där kommunikationsutrymmen är utformade som friskluftsutrymmen. Klassiska arenor för möten och konstutövande har genom tiderna utformats som friluftssarenor, där smittspridning begränsats. Det har t.ex. funnits s.k. parloirer redan under antiken; d.v.s. takövertäckta öppna utomhusrum för sammanträden, diskussioner och samtal.

Det finns många vinster med att utforma byggnader med större möjlighet till utomhusbaserade passager och vistelsezoner. Det ges större variation i miljön, tillgång till avstressande platser, bättre möjlighet att undvika störande prat, mindre påverkan av bristfällig ventilation, gott dagsljus finns och stillasittande undviks. Delar av verksamheten flyttas utomhus i open-air kontor, medan andra kan delar av verksamheten fortsätta av bedrivas inomhus.

Jag föreslår partistämman besluta

att verka för att open-air byggen provas för att skapa miljöer som inte är smittspridande

att främja pilotprojekt för open-air byggen för att kunna utvärdera kvaliteter och effekter

Distriktsstyrelsens yttrande

Vi kan vara överens om att Coronapandemin under överskådlig tid kommer påverka hur man organiserar och bygger samhällen. Formerna för umgängen och möten är det som har påverkats av riskerna för smittspridning och det i sin tur har påverkat våra val av möteslokaler. Å ena sidan används stora rum för att säkerställa social distansering, å andra sidan har det inte på lång tid varit möjligt att samla så många personer att stora lokaler har behövts.

Arbetsplatser, arenor, evenemangslokaler, köpcentrum, restauranger och butiker, alla har de påverkats av förändrade beteendemönster och hemarbete. Fastighetsägare, näringsidkare och kommunal förvaltning har anledning att omvärdera hur deras lokaler ska utformas om smittspridning fortsatt behöver undvikas och om samhället har anledning att frukta nya pandemier i framtiden.

Open-Airlösningar inom arkitekturen kan mycket väl vara en metod som får ökad betydelse när Post-Corona samhället ska utformas. Och som motionären framhåller är friluftaktiviteter att föredra, speciellt för barn och unga. Distriktsstyrelsen anser att det är minst lika viktigt att utforma inomhusmiljön på ett sådant sätt att ytor inte blir för trånga och att luftväxling säkerställs med effektiv och energisnål ventilation. Det är behovet som ska styra utformningen. Funktionskrav ska styra mot en god miljö och lågt behov av tillförd energi.

Valet av planlösningar i byggen är däremot inte en politisk fråga. Stat, region och kommun bör undvika att ta ställning om arkitektur.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att avslå motionen

Motion nr 46

Motionärens namn: Charlotte Wennerberg Liljeblad, Kungsbacka

Medmotionärer:

Monica Hansson, Heberg, Falkenberg

Lars-Roland Svensson, Oskarström, Halmstad

PeO Cristenson, Onsala, Kungsbacka

Ulf Persson, Brändome, Kungsbacka

Motion om Seniorskola

Inför SENIORSKOLA som en åtgärd mot ÅLDERSDISKRIMINERING

Seniortiden är en stor del av människans liv.

Många pensionerar sig långt senare än vid 65-års ålder, och det är tillåtet att arbeta längre numera.

I Halland blir vi äldst i Sverige, 84,7 år för kvinnor. Under hela 100 år har vi i Halland haft högst medellivslängd i Sverige och

Seniortiden kan bli ungefär en tredjedel av livet. Det är faktiskt så att 27 % av väljarkåren är över 65 år. Det är hög tid att attityden till Seniortiden förändras, och blir genomsyrd av positivism, för det handlar om en lång tid av gott mognande i en människas liv.

Åldersdiskriminering är inte bara omodernt och otrevligt, det kostar också mycket pengar.

Det är viktigt att komma ihåg att det Seniora livet inte kan likställas med ett sysslöst pensionärliv. Det Seniora livet kan vara en blandning av lagom mycket arbete och lagom mycket rekreation och återhämtning, samt inte minst nya lärodomar och erfarenheter.

En Seniorskola skulle välkomna Seniorer till något att se fram emot. Seniorskolan kan erbjuda olika ämnen; exv. råd och inspiration för motion och styrketräning, tips för nyttig och god mat, digital undervisning, ekonomi/pensionsfrågor samt hälso- och tandvårdskontroll. Seniorskolan ska också samverka med

arbetslivet och andra aktörer i syfte att bredda sitt utbud. Seniorskolan kommer att vara en värdefull resurs som en Seniorernas erfarenhetsbank, en stolt institution, dit yngre kan vända sig för att få ta del av Seniorernas erfarenhet. Det finns exempel på 3-D klassrum och Senioruniversitet i Asien där utvecklingen redan gått långt.

Seniorskolan ger också möjlighet att undvika ensamhet, eftersom ett rikt socialt kontaktnät från arbetslivet, kan ha upphört efter pensioneringen.

Vi föreslår partistämman besluta

att inför valet 2022 lyfta och prioritera frågor som kan motverka åldersdiskrimineringen genom upplysning och utbildning på olika nivåer i samhället.

att det inrättas Seniorskolor som ett led i att motverka åldersdiskrimineringen.

att Seniorskolor erbjuder Seniorer ett välkomnande till den Seniora tiden, som något att se fram emot.

att det inrättas Seniorskolor, som blir stolta institutioner där Seniorer också kan ge erfarenhetsåterföring till de yngre.

att seniorskolor i sin undervisning har bl.a. digital utbildning, motions- och kostråd.

att hälsokontroll och tandvårdskontroll erbjuds kostnadsfritt.

Distriktsstyrelsens yttrande

Fler och fler lever ett allt längre och friskare liv. Det sägs att det nya 70 är 50, det vill säga att dagens 70-åringar är som gårdagens 50-åringar. Fler och fler arbetar längre och deltar aktivt i samhällets utveckling långt upp i åldrarna, vilket är mycket glädjande. Ålder är bara en siffra och har inget med att göra hur aktiva man kan vara. Åldersfixeringen i Sverige är däremot stor och det råder en tendens att sätta olika åldrar i olika fack. Ett resursslöseri att inte bättre ta tillvara erfarenheten från vitala ålderkvinnor- och män, som vill fortsätta utveckla samhället. Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning att åldersdiskrimineringen måste bort genom upplysning och utbildning. Om det ska ske via seniorskolor eller inte låter vi det kommunala självstyret avgöra. En del av motionärens förslag gällande hälsan hanteras redan idag av många kommuner genom att äldre erbjuds förebyggande hälsosamtal.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman
att bifalla första att-satsen.

att i övrigt avslå motionen.

Motion nr 47

Motionärens namn: Anders Eriksson, Kungsbacka

Medmotionär:

Angeline Eriksson, Laholm

Låt kommunerna bygga gång- och cykelvägar

När vi väljer cykeln främjar vi både miljön och vår egen hälsa. Fler resor med cykel minskar också trängsel och buller i främst tätortsmiljöer. Pendling mellan serviceorter och huvudort i kommunerna kan underlättas med separerade cykelbanor, och genom att bygga fler bilfria gång- och cykelvägar ökar vi också säkerheten för de oskyddade trafikanterna.

Idag måste dock Trafikverket tillsätta projektledare etcetera som ska planera, utreda och senare upphandla gång- och cykelvägar som ska byggas. Det tar både tid och kostar mer pengar än när kommunerna själva bestämmer och bygger. Nu har Trafikverket även börjat kräva in gestaltningsprogram för GC-vägar där Trafikverket själva varit med och byggt andra befintliga vägar.

Trafikverket har blivit en stor bromskloss på grund av sina regler och låga bemanning, vilket gör att GC-vägar inte byggs i den takt som många kommuner vill bygga. Prioriteringsordningen kan också skilja sig mellan Trafikverket och kommunen, där kommunen ofta får rätta sig efter myndigheten.

Kommunerna borde få öka sitt självbestämmande över GC-vägar som de vill bygga längs med Trafikverkets vägar. När Trafikverket inte vill eller har resurser för att projektera en sträcka borde kommunerna få sköta den hanteringen själva. Trafikverket kan sätta upp vissa krav för hur vägarna skall byggas så de säkerhetsställer att GC-vägarna byggs på ett bra och hållbart sätt.

Vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet arbetar för att öka kommunernas självbestämmanderätt kring byggnation av gång- och cykelvägar, så de kan få projektera och bygga samt betala hela kostnaden, i de fall Trafikverket ej vill betala något, om de vill och har kunskapen samt följer Trafikverkets regler för byggandet

att Centerpartiet arbetar för att öka resurserna hos Trafikverket så att de kan hjälpa kommunerna att bygga fler gång- och cykelvägar

att Centerpartiet arbetar för att öka regeringens anslag till Trafikverket för byggnation av gång- och cykelvägar

Distriktsstyrelsens yttrande

Det finns mycket att förändra avseende Regeringens och Trafikverkets sätt att hantera cykelinfrastruktur jämfört med bilinfrastruktur. Utvecklingen håller på att springa ifrån dem. Det är dags att likställa förfarandet med tanke på elens intåg som drivmedel både för cykel och bil, för cykelns utveckling som transportfordon och för självkörande fordon. Många kommuner är redan där och för de kommuner som vill att cykelvägar byggs utmed Trafikverkets vägar är det frustrerande att inte komma fram. Ett första steg kan vara att ge kommunerna rätt att bygga cykelvägar utmed trafikverkets vägar med samma förutsättningar som Trafikverket. Långsiktigt sett måste anslagen öka och säkras för utbyggnad av separerade cykel- och gångvägar.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen

Motion nr 48

Motionärens namn: Helene Andersson, Tvååker, Varberg

Medmotionär:

Christofer Bergenblock, Varberg

Motion: Inför statligt stöd till de svenska världsarven

I Sverige finns det 15 världsarv som sträcker sig från örlogsstaden Karlskrona i söder till naturlandskapet Laponia i norr. Ett världsarv är en kultur- eller naturhistorisk miljö som vittnar om människans eller jordens historia. För att skydda de mest värdefulla områdena och miljöerna mot förfall och förstörelse tillkom Unescokonventionen om skydd för världens kultur- och naturarv vid FN:s generalkonferens 1972.

Sedan dess har denna viktiga internationella överenskommelse undertecknats av 193 stater som alla därmed förbinder sig att uppfylla konventionens krav och förpliktelser. Genom att underteckna Unescokonventionen åtar sig länderna att vårda och bevara viktiga kultur- och naturarv inom det egna territoriet och att stödja andra länder i deras ansträngningar att bevara världsarven.

Världsarven i Sverige har olika ägare, både offentliga och privata. Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket har ett generellt uppdrag från regeringen att hantera frågan kring världsarv. Myndigheternas roll är att följa utvecklingen i världsarvsområdena och i första hand stödja länsstyrelserna i de län där världsarven finns.

Enligt riktlinjerna för världsarvskonventionen ska världsarven skyddas och vårdas kontinuerligt. Världsarven ska brukas och förvaltas så att de kvaliteter som låg till grund för deras kvalificering som sådana skall bevaras och finnas kvar. Beslut om förändringar i eller omkring ett världsarv måste följa lagstiftningen, Plan- och bygglagen (2010:900), Miljöbalken (1998:808) och Kulturmiljölagen (1988:950).

Världsarven får pengar av staten för byggnadsunderhåll och naturrenovering. Däremot ger inte staten stöd till drift och verksamhetsutveckling. 2017 uppdrog regeringen åt Riksantikvarieämbetet att ta fram en nationell strategi för de svenska Världsarven. I remissutgåvan till ny nationell världsarvsstrategi fanns det med förslag om att även börja stödja världsarven ekonomiskt genom medfinansiering av världsarvssamordnarna, men detta förslag

plockades bort i den slutgiltiga versionen. Istället diskuteras nu ett temporärt stöd som enbart ska utgå under implementeringen av strategin, vilket naturligtvis är otillräckligt.

Världsarven är levande dokument som knyter ihop historia, nutid och framtid. Därför behöver de också utvecklas som destinationer och kunna bedriva pedagogisk verksamhet likt det uppdrag som museer har. Bristen på statliga bidrag gör att världsarvens utveckling idag är kopplat till välvillig finansiering av kommuner, regioner och privata aktörer. Vi anser därför att staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar för världsarven i Sverige. Vi menar att Riksantikvarieämbetet måste stödja även löpande verksamhet och utveckling av våra gemensamma världsarv.

Vi föreslår partistämman besluta

att staten ska bidra till medfinansiering av de svenska världsarvens verksamhet och utveckling

Distriktsstyrelsens yttrande

Det måste ligga i nationens intresse att se till att världsarvens verksamhet utvecklas, så att de fortsätter vara attraktiva besöksmål för nuvarande och kommande generationer. Precis som motionärerna skriver ska världsarven knyta ihop dåtiden och nutiden med framtiden för att förstå betydelsen av världsarvens påverkan på vår kultur och naturhistoriska miljö. Samtidigt är det viktigt att resurserna till detta inte tas ifrån stödet till andra kulturarvsmiljöer.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att bifalla motionen